

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI BILJA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2003.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI BILJA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti bilja sadržana je u članku 2. stavku 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti bilja polazi od ustavne odredbe prema kojoj su građani, državna, javna tijela i gospodarska tijela i udruge dužni, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša. Zaštitom bilja osiguravaju se uvjeti za povoljniji gospodarski razvitak koji se u biljnoj proizvodnji u poljoprivredi i šumarstvu, uz ostale uvjete, može postići sustavnom i djelotvornom zaštitom bilja od štetočinja bilja. Pravilnim postupcima zaštite zdravstvenog stanja bilja osigurava se racionalno gospodarenje i iskorištavanje poljoprivrednog i šumskog zemljišta i šuma uz vođenje brige o čuvanju prirodnih bogatstava koja uživaju posebnu zaštitu i od interesa su za Republiku Hrvatsku.

U širem smislu područje zaštite bilja obuhvaća određene poslove koji se odnose na proizvodnju, preradu i promet bilja i biljnih proizvoda, na način da s jedne strane osigurava zdravlje bilja, životinja, ljudi i okoliša, a na drugoj strani uspostavljaju se jedinstveni uvjeti za međunarodnu razmjenu bilja i biljnih proizvoda.

U procesu proizvodnje, poljoprivredni su proizvodi neprekidno izloženi napadu štetočinja bilja u koje uključujemo i korove. One direktno utječu na smanjenje proizvodnje te je radi osiguranja pouzdane i dostatne ponude hrane potrebno provoditi sustavnu zaštitu bilja. Najučinkovitiji način suzbijanja štetočinja bilja zasad je upotreba sredstava za zaštitu bilja čime se posredno poboljšavaju uvjeti za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda. Međutim, nepravilna uporaba sredstava za zaštitu bilja (poljoprivredni pesticidi) može prouzročiti opasnost za ljude, životinje i ostali okoliš. Stoga se strogo propisuje postupak ispitivanja, registracije i uporabe sredstava za zaštitu bilja (dio fitomedicine) te je određeno da sredstva za zaštitu bilja ne mogu biti u prometu i upotrebljavati se ako nisu prošla postupak registracije pri nadležnom državnom tijelu.

U Republici Hrvatskoj područje zaštite bilja uređeno je Zakonom o zaštiti bilja («Narodne novine» br. 10/94) i propisima donesenim na osnovi navedenog Zakona.

Između ostalog Zakonom je određena: obveza suzbijanja štetočinja bilja radi zaštite bilja i biljnih proizvoda, zdravstvena kontrola bilja u prometu, kontrola sredstava za zaštitu bilja i uređaja za njihovu primjenu te sprječavanje štetnih posljedica od primjene sredstava za zaštitu bilja po zdravlje ljudi, životinja, bilja i okoliša, kao i druga pitanja važna za provođenje jedinstvenog sustava zaštite bilja u Republici Hrvatskoj.

Zakon o zaštiti bilja (u daljnjem tekstu: Zakon) je stručne naravi i spada u okvir takozvanih «europskih zakona» pa ga treba uskladiti s propisima (Regulations, Directives) Europske unije koji pokrivaju područje zaštite bilja. Važno je što prije uspostaviti sustav odgovarajućeg čuvanja zdravstvenog stanja bilja, na način da se uskladi izvođenje postupaka i zahtjeva s onima koji vrijede na unutarnjem tržištu Europske unije. Jedino na takav način biti će moguće bez prepreka osigurati nesmetan protok biljnih pošiljaka u međunarodnoj trgovini. Zakon predstavlja okvir koji omogućava daljnje usklađivanje s pravnom regulativom Europske unije na ovom području.

Postojeći Zakon je djelomično sukladan pravnoj regulativi Europske unije iz područja zaštite bilja odnosno biljnog zdravlja (Plant Health). Ovaj Zakon uređuje - objedinjuje dva glavna područja unutar zaštite bilja: zdravstvenu zaštitu bilja i sredstva za zaštitu bilja. Važno je istaći da su ta dva područja u europskoj regulativi podijeljena i svako je uređeno zasebnim propisima.

U EU područje zdravstvene zaštite bilja i sredstva za zaštitu bilja obuhvaćeno je s nekoliko desetaka uredbi i smjernica te desecima raznih odluka koje se odnose na specifična pitanja ili na određene države, ne računajući brojna mišljenja, rezolucije i priopćenja koja ne spadaju u obvezujuće propise. Usporedba važećeg Zakona temeljila se na utvrđivanju manjkavosti prvenstveno u odnosu na dvije temeljne EU smjernice: 2000/29/EC i 91/414/EEC.

Glavne manjkavosti odnosno neusklađenost važećeg Zakona u odnosu na pravne odredbe iz područja zaštite bilja, a kojima EU daje prvenstvo u procesu prilagodbe su sljedeće:

- nije na transparentan način određeno jedinstveno i centralno tijelo za zaštitu bilja pod nadzorom Vlade (single and central authority under the control of the national government), odgovorno za koordinaciju i kontakte koji se odnose na zaštitu bilja,
- nije propisana obveza i postupak registracije odnosno vođenja upisnika proizvođača, prerađivača, distributera i uvoznika određenih vrsta bilja i biljnih proizvoda, zatim vođenja upisnika pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju promet sredstvima za zaštitu bilja,
- ne uređuje sustav biljnih putovnica i zaštićenih područja,
- određuje obvezan zdravstveni pregled pri uvozu za pošiljke bilja uglavnom općenito, za razliku od pravne regulative Europske unije, koja ima razrađene i podijeljene popise određenih vrsta bilja i biljnih proizvoda i propisuje različite uvjete prilikom uvoza, zavisno od popisa odnosno od vrste bilja,
- određuje obvezu zdravstvenog pregleda na mjestu ulaska u državu, što je tek u malom dijelu sukladno s pravnom regulativom Europske unije koja dopušta i preferira zdravstveni pregled i na mjestu istovara, skladištenja, a naročitu važnost pridaje zdravstvenoj kontroli na mjestu proizvodnje, zavisno od vrste bilja i biljnih proizvoda,
- nema razlike obveznog nadzora u mjerama za sprječavanje unosa, pojave, širenja i iskorjenjivanja karantenskih (liste EU) i gospodarski važnih štetočinja bilja, što nije u skladu s pravnom regulativom EU koja rizik zaraze gospodarski važnim štetočinjama bilja veže uz točno određene kategorije bilja i za njih propisuje specifične uvjete
- nije propisana tajnost i čuvanje podataka vezanih na sredstva za zaštitu bilja (intelektualno vlasništvo),
- zahtjevana dokumentacija za ocjenu sredstava za zaštitu bilja na osnovi određenih djelatnih tvari u smjernici 91/417/EEC je opsežnija i razlikuje se u pojedinostima.

Nadležno tijelo za provođenje Zakona je Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva. Upravne, zakonodavne, međunarodne i s njima povezane stručne poslove obavlja Odjel poljoprivredne proizvodnje i zaštite bilja. Inspeksijski nadzor i s njime povezane stručne poslove obavljaju Odjel granične inspekcije zaštite bilja, Odjel inspeksijskih poslova u sklopu Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i Inspekcija zaštite bilja u Uredima državne uprave u županijama.

Za jedan segment poslova, koji prema EU standardima spada u nadležnost fitosanitarne inspekcije (nadzor izvoznih pošiljaka bilja i izdavanje fitocertifikata, praćenje zdravstvenog stanja reprodukcijskog bilja na mjestu proizvodnje) Zakonom su ovlašteni stručnjaci Zavoda za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Zavod). Za stručne i tehničke poslove (laboratoriji - dijagnostika) koji su stručna i tehnička potpora upravi i inspekciji nadležan je Zavod.

Postojeća struktura službe zaštite bilja, u organizacijskom smislu ne udovoljava propisanim odredbama EU smjernice jer nema povezanosti upravnog, inspekcijskog i stručnog dijela (dijagnostika) kad je u pitanju vođenje, odlučivanje, odgovornost, a možemo i dodati najracionalnije korištenje vrlo ograničenih financijskih sredstava, a u smislu kako to zahtjeva odredba EU smjernice (članak 1. točka 4. smjernica 2000/29/EC).

Navedena odredba EU smjernice vrlo eksplicitno nalaže da svaka država članica treba odrediti jedno središnje odgovorno tijelo - službu, koje će biti pod nadzorom nacionalne vlade, naročito za poslove koordinacije i kontakte koji se odnose na poslove zaštite bilja određene u navedenoj smjernici. Nadalje u odredbi je naznačeno da se pod tim podrazumijeva jedinstvena državna služba koja je određena prema Međunarodnoj konvenciji za zaštitu bilja (International Plant Protection Convention – IPPC). O osnivanju takvog tijela i svih sljedećih promjena države članice Konvencije obvezne su izvještavati ostale države članice i Komisiju EU.

U smislu odredbi navedene smjernice država je obvezna odrediti i ustanoviti središnje odgovorno tijelo za zdravstvenu zaštitu bilja koje je stručno tijelo te uspostaviti jasnu hijerarhiju odgovornosti za obavljanje svih poslova zaštite bilja u državi, a naročito u smislu nadzora radi sprječavanja unosa i širenja te iskorjenjivanja karantenskih štetočinja bilja sukladno propisima EU (Liste štetočinja bilja čije unošenje je zabranjeno u EU).

Fitosanitarna pitanja su, ne samo u EU već i u cijelom svijetu vrlo jasno i precizno definirana i regulirana. Pored već navedene Konvencije unutar Svjetske organizacije za prehranu i poljoprivredu – FAO, naročito je tome važnost pridana u svjetskoj trgovinskoj organizaciji – WTO koja je fitosanitarna pitanja regulirala u Sporazumu o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera (SPS Agreement). Zdravstveno stanje bilja – *phytosanitary conditions* – u međunarodnoj razmjeni roba po svojoj važnosti postavljeno je jednako kao i zdravstveno stanje životinja.

Jasno je da ukoliko Republika Hrvatska želi biti ravnopravan sudionik u međunarodnoj razmjeni pošiljaka bilja (naročito ako je zainteresirana za izvoz pošiljaka bilja), to će moći uspješno činiti jedino ako prihvaća i provodi međunarodno priznate postupke, mjere i standarde u zdravstvenoj kontroli robe biljnog podrijetla.

U Hrvatskoj je status humane i veterinarske medicine usklađen sa svjetskim standardima (humana medicina podignuta je na razinu ministarstva, nadležnost za zdravlje životinja na razinu uprave u Ministarstvu), a zaštita bilja (fitomedicina) organizacijski je u Ministarstvu razdjeljena u tri odjela, koji pored poslova zaštite bilja obavljaju i nadležni su i za druga područja poljoprivrede plus Zavod plus inspekcija zaštite bilja u županijama, pa služba zaštite bilja kao takva nije prepoznatljiva u smislu jedinstvenosti i transparentnosti i nije nalik stručnim službama zaštite bilja drugih država.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom

Osnovni cilj predloženih izmjena i dopuna Zakona o zaštiti bilja je uređenje poslova zdravstvene zaštite bilja i sredstava za zaštitu bilja primjereno međunarodnim standardima, a prvenstveno da omogući usklađeno i učinkovito izvođenje poslova i obveza.

Zaštita bilja namijenjena je zdravstvenoj zaštiti bilja i biljnih proizvoda od štetočinja bilja, sprječavanju unosa i širenja i iskorjenjivanju štetočinja bilja, osiguranju mjera za zdravstvenu zaštitu bilja i biljnih proizvoda, određivanju štetočinja bilja, omogućavanju optimalne proizvodnje bilja i trgovine njima, osiguranju pravilne uporabe sredstava za zaštitu bilja, čuvanju okoliša i izvođenju nadzora nad štetočinjama bilja, usmjeravanju razvoja zaštite bilja, omogućavanju izobrazbe i podizanje svijesti kod stanovništva o važnosti pravilne zaštite bilja.

Naročito je važno da će se izmjenama i dopunama preciznije definirati poslovi i zadaci svih provoditelja zaštite bilja u poljoprivredi i šumarstvu i tako olakšati nadzor i ubrzati stvaranje uvjeta za provođenje učinkovitog čuvanja zdravstvenog stanja bilja u državi i onog namjenjenog međunarodnoj razmjeni.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti bilja otklonit će se dosadašnje uočene manjkavosti važećeg Zakona koji u jednom dijelu više ne udovoljava praksi i usporava pa i onemogućava razvoj gospodarskih subjekata. Naime važeći Zakon (koji je rađen tijekom 1993. godine) dosad niti jednom nije išao u izmjenu ili dopunu. Stoga su u ovom Prijedlogu pripremljene izmjene i dopune u velikom broju članaka. Unatoč tomu u ovom trenutku to je najprihvatljivije rješenje, jer je vrlo vjerojatno da će izrada novog Zakona kojeg treba u potpunosti uskladiti s EU propisima pretpostavljati diobu važećeg Zakona na dva nova, za što je potrebno puno duže vrijeme izrade. Da ne bi zbog toga trpjelo gospodarstvo, smatramo da su u ovom momentu opsežnije izmjene i dopune najprihvatljivije.

Istovremeno, ugradnjom jednog broja novih članaka istovremeno će se zakoračiti u proces postupnog usklađivanja provedbenih propisa sa pravnim redom EU (s uredbama i smjericama). Naime, uzimajući u obzir činjenicu da je područje zaštite bilja opsežno i da su EU propisi iz tog područja vrlo zahtjevni i komplicirani, člankom 69. i 92. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između RH i i EZ i njihovih država članica i Planom provedbe Sprazuma (Vlade RH), **predviđeno je postupno usklađivanje fitosanitarnog zakona sa zahtjevima EU-a.**

Predloženim izmjenama i dopunama prvenstveno će se osigurati sljedeće:

- precizno će se definirati svi poslovi i zadaci zaštite bilja koji proizlaze iz prihvaćenih i potpisanih međunarodnih ugovora (FAO - Međunarodna konvencija o zaštiti bilja i WTO - Sporazum o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera) te poslovi koji su regulirani propisima EU. Jasno će se razgraničiti dužnosti glavnih nositelja tih poslova (Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, Zavod za zaštitu bilja). Time će se stvoriti pravna osnova za transparentnije oblikovanje buduće strukture jedinstvene službe zaštite bilja i uspostavljanje jasne hijerarhije odgovornosti za navedeno područje (sukladno odredbi iz čl. 1. t. 4. smjernice 2000/29/EC) te olakšati nadzor i stvaranje preduvjeta za provođenje učinkovitog čuvanja zdravstvenog stanja bilja u državi, a naročito onog namjenjenog međunarodnoj razmjeni.

- stvaranje zakonske osnove za uvođenje upisnika proizvođača, prerađivača, distributera i uvoznika određenih vrsta bilja (prvenstveno reprodukcijskog biljnog materijala) i određenih

biljnih proizvoda te uvođenje upisnika pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju promet sredstvima za zaštitu bilja. Ova osnova biti će temelj za detaljnu razradu uvjeta i obveza u odgovarajućim provedbenim propisima odnosno za usklađivanje s ostalim propisima u Ministarstvu koji predviđaju uvođenje sustava registracije i dobivanja registarskog broja te vjerojatno budućeg povezivanja u jedinstveni sustav registracije u Ministarstvu utemeljen na budućoj upotrebi neizostavne informacijske i komunikacijske tehnologije.

- stvaranje zakonske osnove za postepeni preustroj granične inspekcije zaštite bilja i inspekcije zaštite bilja u jedinstvenu inspekciju (fitoinspekciju), uz istovremenu reorganizaciju posla istih, u cilju prihvaćanja i postepenog usvajanja međunarodno propisanih metoda i standarda rada (jedinstveno djelovanje i nadzor nad biljem od granice i u unutrašnjosti zemlje).

Postepen preustroj je bitan iz razloga jer on omogućava državi postepeno osiguranje znatnih financijskih sredstava koja ona treba osigurati i postepeno ulaganje u neophodno opremanje (informacijska tehnologija, službena vozila, mobilna komunikacija) ove, za međunarodni promet roba biljnog podrijetla, nezaobilazne inspekcije.

- nastavno s prethodnim, uspostava novog sustava koji će omogućiti učinkovit zdravstveni nadzor nad biljem u unutrašnjosti države,

- u odnosu na važeći Zakon, u slučaju potrebe uključivanje u stručne poslove zaštite bilja i ostalih stručnih i znanstvenih institucija osim Zavoda za zaštitu bilja,

- stvaranje zakonske osnove temeljem kojih će se redefinirati postojeći status i ovlaštenja za pravne i fizičke osobe koje se bave prometom sredstava za zaštitu bilja,

- izmjena i dopuna nedorečenih članaka ili stavljanje van snage članaka koji više nisu u skladu sa suvremenim dostignućima i razvojem gospodarske prakse,

- stvaranje preduvjeta za uspostavu informacijskog sustava zaštite bilja i potrebnih baza podataka o prometu pošiljaka bilja, zbirki podataka o prometu i upotrebi sredstava za zaštitu bilja, brz i ekonomičan pristup informacijama i komunikacijska povezanost s domaćim i inozemnim sudionicima u poslovima zaštite bilja (intranet - internet komuniciranje),

- zakonski temelj za ugrađivanje u provedbene propise i primjenu međunarodno priznatih načela, standarda i mjera za zdravstvenu zaštitu bilja (EU fitosanitarne procedure, certifikacijske sheme, posebne karantenske zahtjeve i sl.),

- osnova za uspješniju suradnju među državama s ciljem međusobne izmjene podataka i uspostavljanja zajedničkih baza podataka koji se odnose na zdravstveno stanje bilja,

- uklanjanje prepreka u međunarodnoj trgovini pošiljkama bilja i sredstvima za zaštitu bilja prihvaćanjem zajedničkih mjera i standarda utemeljenih na stručnoj i znanstvenoj podlozi.

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Prihvaćanjem predloženih izmjena i dopuna Zakona uklonile bi se manjkavosti u postojećem Zakonu glede temeljnih neusklađenosti s propisima EU, stvorili bi se zakonski preduvjeti za povezivanje i uključivanje, u slučaju potrebe, u stručne poslove zaštite bilja i ostalih institucija u zemlji osim Zavoda za zaštitu bilja.

Izmjenom i dopunom određenih članaka stvorili bi se preduvjeti za promjenu ovlasti rada određenih sudionika u poslovima zaštite bilja (npr. u poljoapotekama, za fizičke i pravne osobe koje pružaju usluge suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja) i što smatramo najbitnije preciznim definiranjem poslova i zadataka stvorio bi se preduvjet za buduće organiziranje prepoznatljive strukture državne službe za zaštitu bilja na način koji je sukladan uređenju tih

službi u drugim državama članicama EU i koja bi bila u predstojećim godinama kadra odraditi izuzetno opsežne poslove prilagodbe.

Ovim izmjenama i dopunama zakoračilo bi se u proces postepene prilagodbe propisa i standarda EU, kao prethodnica sljedećeg ogromnog posla i najvjerojatnijeg razgraničenja sadašnjeg obuhvata poslova zaštite bilja na poslove zdravstvene zaštite bilja (Plant Health) te poslove sredstava za zaštitu bilja i rezidua - ostataka sredstava za zaštitu bilja (Plant Protection Products and Residues), što znači da bi slijedili primjer koji bi bio sukladan organizaciji službe i posla u zemljama članicama EU i u onim tranzicijskim zemljama koje su već odradile poslove prilagodbe u ovom području.

Upravo radi potrebe razdvajanja ovog područja u dva nova i zasebna zakona, u ovoj fazi se prišlo samo izmjenama i dopunama važećeg Zakona. Naime za izradu dva potupno nova zakona potrebno je i puno više vremena, te je predviđena, a dijelom već i odobrena pomoć EU stručnjaka. Međutim ta pomoć će trajati duže vrijeme (narednih par godina), a s obzirom na manjkavosti važećeg Zakona zbog kojih već duže vrijeme trpi gospodarstvo i praksa moralo se krenuti u izmjene i dopune i napraviti kompromis, na način da se s jedne strane zadovolji traženje gospodarstva i prakse, a s druge strane da se krene u usvajanje jednog dijela europskih normativa i standarda koje smo u ovom momentu sami sposobni usvojiti i odraditi.

Nadalje ovim izmjenama i dopunama bi se započelo s reorganizacijom statusa i poslova postojećih inspekcijskih službi zaštite bilja (objedinjavanje sadašnjih triju inspekcija u jednu i to na način da granična inspekcija zaštite bilja postepeno preuzme sve poslove zaštite bilja, dakle na granici i u unutrašnjosti zemlje, a da se preuzmu ovlasti vezane na zaštitu bilja i sredstva za zaštitu bilja od poljoprivredne inspekcije, kojoj bi time ostalo znatno više vremena za obavljanje poslova po drugim zakonima iz područja poljoprivrede. Naime ta inspekcija pored poslova po Zakonu o zaštiti bilja momentalno odraduje inspekcijske poslove po pet drugih zakona).

Također bi se konačno zakoračilo u neophodno sustavno opremanje ove značajne inspekcije (uvođenje informacijske tehnologije, minimalne laboratorijske opreme, službenih vozila itd.).

Radi potrebe osiguranja u sljedećim godinama, za naše trenutne mogućnosti, znatnih financijskih sredstava, bitno je stvoriti zakonske pretpostavke za postepeno (višegodišnje) provođenje preustroja, jer se u jednoj godini ne bi mogla (a ne bi bilo niti racionalno) u Državnom proračunu osigurati sredstva za svu potrebnu opremu.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Usvajanjem izmjena i dopuna zakona o zaštiti bilja ne povećava se broj novih odredbi kojima bi se stvorile nove financijske obveze za Državni proračun. Međutim jasno je da provođenje ovoga Zakona ima financijske posljedice na Državni proračun, prije svega treba predvidjeti

nabavku službenih vozila i mobitela radi osiguranja mobilnosti i dostupnosti inspekcije po cijelom teritoriju države, što je osnovni preduvjet djelovanja inspeksijske službe sukladno takvim službama u EU. Planiranje i briga o osiguranju tehničke podrške inspeksijskoj službi bila je i dosad obveza Ministarstva u okviru određenih pozicija (aktivnosti) Državnog proračuna. Tako postojeća granična inspekcija zaštite bilja već posjeduje četiri službena vozila. Stoga je za provedbu ovog Zakona potrebno osigurati sredstva za nabavku kapitalnih sredstava u ukupnom iznosu od cca 650.000,00 kn. S obzirom da pitanje financiranja sredstava vezano uz dinamiku preustroja inspekcije koja će se početi odvijati u 2004. prva sredstva za provedbu ovog Zakona planirati će se u Državnom proračunu za 2004. godinu. Time provedba ovog Zakona u 2003. godini neće teretiti Državni proračun za 2003. godinu.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članka 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN br. 6/02) predviđena je mogućnost da zakon može biti donesen po hitnom postupku ako to, između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi.

Vlada Republike Hrvatske je dopisom od 26. svibnja o.g., klasa: 011-01/03-02/02, ur. broj:5030102-03-2, obavjestila ovo Ministarstvo da će, u skladu s postignutim dogovorom s predstavnicima Hrvatskoga sabora, svi zakonski prijedlozi koji se predlažu Hrvatskom saboru nakon 1. lipnja, a koji predstavljaju usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije i utvrđeni su kao prioritet Vlade Republike Hrvatske do kraja mandata, upućivat se se u proceduru po hitnom postupku.

Imajući u vidu da ovaj prijedlog zakona usklađuje zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te da je njegovo donošenje predviđeno Planom provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, predlaže se donošenje po hitnom postupku.

**V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI BILJA S OBRAZLOŽENJEM**

1. **Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti bilja**

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti bilja («Narodne novine» br. 10/94) iza članka 1. dodaje se članak 1a., koji glasi:
«Članak 1a.

(1) **Zaštita bilja**, u smislu ovoga Zakona, razumijeva poduzimanje mjera kojima se sprječava unošenje i širenje štetočinja bilja i postupaka za sprječavanje šteta na bilju i biljnim proizvodima od štetočinja bilja.

(2) **Integrirana zaštita bilja** u smislu ovoga Zakona, je racionalna primjena kombinacije svih raspoloživih mjera zaštite bilja u sustavu integrirane proizvodnje, kojom se napad štetočinja bilja održava ispod praga gospodarskih šteta. Kod suzbijanja štetočinja bilja prednost daje agrotehničkim, biološkim, biotehničkim, mehaničkim i sličnim mjerama, a kemijske mjere koriste se samo kada je to neophodno potrebno. Pri izboru kemijskih sredstava prednost daje onima koja su ekološki prihvatljivija.»

(3) **Biološka zaštita bilja**, u smislu ovoga Zakona je suzbijanje štetočinja bilja u poljoprivredi i šumarstvu primjenom živih prirodnih neprijatelja, antagonista ili konkurenta i drugih organizama koji se mogu sami razmnožavati.»

Članak 2.

U članku 4. stavak 5. briše se.

Iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5.,6. i 7. koji glase:

«(5) Štetočinke bilja iz stavka 1. ovoga članka, s obzirom na opasnost za zdravlje i opstanak pojedinih vrsta bilja i na potencijalne štete za gospodarstvo zemlje, razvrstavaju se u popise štetočinja bilja koji se odnose na zabranu unosa i širenja u Republiku Hrvatsku.

(6) Određene vrste bilja s kojima se prenose štetočinke bilja iz stavka 1. ovoga članka koje predstavljaju opasnost za zdravstveno stanje bilja ili prouzrokuju gospodarski važne štete, razvrstavaju se u popise bilja za koje vrijede posebni uvjeti prilikom uvoza u Republiku Hrvatsku i u popise bilja koje je zabranjeno uvoziti u Republiku Hrvatsku.

(7) Popise štetočinja bilja, popise bilja i biljnih proizvoda za koje vrijede posebni uvjeti i popise bilja koje je zabranjeno unositi/uvoziti u Republiku Hrvatsku, iz stavka 5. i 6. ovoga članka utvrđuje ministar poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: ministar) i objavljuju se u Narodnim novinama.»

Članak 3.

Članak 5. mijenja se i glasi:

«U ovom Zakonu navedeni izrazi imaju sljedeće značenje:

1. **Sredstva za zaštitu bilja** su pripravci, čisti oblici djelatnih tvari ili tvari koje pospješuju njihovo djelovanje, stavljeni u oblik u kojoj su uporabljivi za krajnje korisnike, a služe za zaštitu bilja i biljnih proizvoda od štetočinja bilja ili utječu na životne procese biljaka na način drugačiji od hranjiva.

2. **Pripravci** su proizvodi sastavljeni od jedne ili više tvari, od kojih je najmanje jedna djelatna tvar, namijenjeni zaštiti bilja.

3. **Djelatne tvari** su tvari ili mikroorganizmi uključujući viruse i fitoplazme, koji svojim učinkom štite bilje i biljne proizvode od štetočinja bilja.»

Članak 4.

Članak 6. mijenja se i glasi:

«(1) Proizvođači i uvoznici uređaja i strojeva za primjenu sredstava za zaštitu bilja (u daljnjem tekstu: uređaji i strojevi) smiju ih staviti u promet ako je njihovom upotrebom omogućeno sprječavanje pojave, suzbijanje i uništavanje štetočinja bilja na bilju i biljnim proizvodima i omogućena zaštita od štetnog djelovanja sredstava za zaštitu bilja na bilje, ljude, životinje i ostali okoliš te ukoliko posjeduju svjedodžbu da uređaji ispunjavaju propisane uvjete.

(2) Vlasnici uređaja i strojeva smiju upotrebljavati samo one uređaje i strojeve ispravnost kojih je potvrđena redovitim kontrolnim pregledom.

(3) Vrste uređaja i strojeva koji moraju imati svjedodžbu, uređaji i strojevi za koje je potreban redoviti kontrolni pregled ispravnosti rada, uređaje koji su izuzeti obveze kontrolnih pregleda, uvjete koje moraju ispunjavati uređaji i strojevi, način pregleda uređaja, vođenje evidencije o obavljenom pregledu, obrazac svjedodžbi i visinu troškova ispitivanja uređaja i strojeva propisuje ministar.

(4) Uvjete koje mora ispunjavati pravna osoba ovlaštena za ispitivanje uređaja i strojeva i za izdavanje svjedodžbi te uvjete za pravnu ili fizičku osobu ovlaštenu za redovite kontrolne preglede propisuje ministar.

(5) Pravnu osobu koja ispunjava uvjete iz stavka 4. ovoga članka određuje ministar.»

Članak 5.

Članak 8. mijenja se i glasi

«(1) Poslove zaštite bilja koje proističu iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega te provođenja odredbi međunarodnih konvencija i ugovora iz područja zaštite bilja koje obvezuju Republiku Hrvatsku, obavljaju Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zavod), osnovan prema odredbama Zakona o ustanovama.

(2) U slučaju potrebe, ministar može odrediti i druge stručne i znanstvene institucije za provođenje određenih poslova i zadataka iz područja zaštite bilja, ako ispunjavaju uvjete koje propisuje ministar.»

Članak 6.

Iza članka 8. dodaju se novi članci 8a. i 8b., koji glase:

«Članak 8a.

Poslovi Ministarstva iz područja zaštite bilja su:

1. planiranje i određivanje ciljeva i strategije zaštite bilja,
2. obavljanje organizacijskih poslova zaštite bilja, koordinacija rada i izmjena informacija s drugim tijelima i ustanovama koje obavljaju poslove zaštite bilja,
3. izrada nacrt propisa te briga o njihovom provođenju,
4. obavljanje upravnih i inspekcijskih poslova i zadataka iz područja zaštite bilja određenih ovim Zakonom,
5. provođenje kontinuiranog nadzora nad štetočinjama bilja,
6. analiziranje i ocjenjivanje zdravstvenog stanja bilja i biljnih proizvoda u cilju utvrđivanja pojave i širenja štetočinja bilja u zemlji i inozemstvu,
7. utvrđivanje stupnja rizika u slučaju opasnosti pojave i utvrđivanje novih štetočinja bilja,
8. izrada stručnih podloga za određivanje zaraženih, ugroženih i nadziranih područja,
9. uspostavljanje i vođenje upisnika, popisa, i evidencija,
10. prihvaćanje predloženih programa vezanih na propisane mjere sprječavanja unosa i širenja štetočinja bilja i pripremanje fitosanitarnih mjera,

11. provođenje mjera sprječavanja unosa, suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja,
12. izdavanje svjedodžbi o zdravstvenom stanju bilja (fitocertifikata),
13. stručni nadzor nad provođenjem poslova institucija koje obavljaju poslove zaštite bilja sukladno ovom Zakonu,
14. priprema izvješća, razmjena informacija i drugih materijala vezanih na pojavu i širenje štetočinja bilja koje je Republika Hrvatska obvezna pripremiti i razmjenjivati u skladu s propisima i potpisanim bilateralnim i multilateralnim međunarodnim ugovorima iz područja zaštite bilja,
15. obavješćivanje zemalja izvoznica o zadržanim pošiljkama bilja i biljnih proizvoda radi neispunjavanja fitosanitarnih zahtjeva,
16. sudjelovanje u pripremi međunarodnih ugovora koje vlada sklapa na području zaštite bilja te briga o njihovom provođenju,
17. briga o obavješćivanju javnosti o poslovima iz područja zaštite bilja od javnog interesa i izdavanje publikacija,
18. briga o provođenju objedinjenih postupaka sukladno propisima i međunarodnim zahtjevima,
19. uspostavljanje i vođenje informacijskog sustava na području zaštite bilja,
20. osiguravanje stručnog osposobljavanja zaposlenika Ministarstva,
21. suradnja s ostalim organizacijama i državnim tijelima u zemlji i inozemstvu,
22. zastupanje Republike Hrvatske u međunarodnim tijelima i organizacijama iz područja zaštite bilja,
23. obavljanje ostalih poslova iz područja zaštite bilja određenih ovim Zakonom i međunarodnim ugovorima i konvencijama iz područja zaštite bilja.

Članak 8b.

(1) U obavljanju poslova iz područja zaštite bilja Ministarstvo vodi sljedeće upisnike:

1. Upisnik pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja u poljoprivredi i šumarstvu.
2. Upisnik proizvođača, prerađivača, uvoznika i distributera određenih vrsta bilja i biljnih proizvoda.
3. Upisnik pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju promet sredstvima za zaštitu bilja.

(2) Uvjete kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe za upis u upisnike iz stavka 1. ovoga članka, sadržaj, oblik i način vođenja upisnika te način upisa i brisanje iz upisnika propisuje ministar.

(3) Popisi pravnih i fizičkih osoba upisanih u upisnike iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se u «Narodnim novinama».

Članak 7.

Članak 9. mijenja se i glasi:

«(1) Poslovi Zavoda u području zaštite bilja su:

1. praćenje i nadzor nad biljem u rastu i razvoju uključujući uzgojne površine i objekte (polja, nasade, rasadnike, vrtove, staklenike, plastenike, laboratorije) i samoniklu floru, nadzor nad biljem u skladištima ili u prijevozu, u cilju bilježenja podataka o pojavi, intenzitetu, proširenosti, štetama, mjerama zaštite i popratnim pojavama te izvješćivanja o prisutnosti, pojavljivanju i širenju štetočinja bilja koje mogu predstavljati neposrednu ili potencijalnu opasnost te određivanja optimalnih rokova za njihovo suzbijanje,
2. prognoziranje razvoja i povećanja populacije štetočinja bilja i vođenje sustavne evidencije,
3. zdravstveni pregled poljoprivrednog sjemena, poljoprivrednog sadnog materijala, šumskog sjemena i šumskih sadnica te objekata na kojima se oni proizvode,

4. zaštita ugroženih područja, te utvrđivanje, održavanje i nadzor nad područjima slobodnim od štetočinjama bilja,
5. obavljanje dijagnostičkih poslova,
6. provođenje analize rizika od štetočinja bilja i određenih mjera zaštite bilja,
7. provođenje znanstvenih i drugih istraživanja iz područja zaštite bilja,
8. sudjelovanje u pripremanju stručnih podloga za izradu propisa iz područja zaštite bilja i davanje stručnih mišljenja,
9. obučavanje i provođenje sustavne naobrazbe vlasnika bilja i ostalih sudionika u provođenju poslova zaštite bilja,
10. provođenje fizikalno-kemijskih istraživanja sredstava za zaštitu bilja,
11. provođenje bioloških ispitivanja efikasnosti sredstava za zaštitu bilja,
12. utvrđivanje ostataka (rezidua) sredstava za zaštitu bilja na/u bilju, tlu i vodama,
13. određivanje karence za pojedine kulture,
14. obavljanje ostalih poslova iz područja zaštite bilja određenih ovim Zakonom i aktom o osnivanju Zavoda i njegovim Statutom.»

Članak 8.

U članku 11. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Ministar donosi programe i propisuje mjere za zaštitu bilja od štetočinja bilja. Propisane mjere su dužni provoditi svi posjednici bilja.»

Članak 9.

U članku 12. stavku 1. točka 12. briše se.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«(2) U skladu s dostignućima znanosti i primjenom dobre gospodarske prakse, ministar može propisati ili narediti i druge mjere i postupke, ako su sukladni s propisima i standardima Europske unije.»
Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 10.

U članku 13. stavku 1. točki 3. riječi «županijski ured ili gradski ured grada Zagreba nadležan» zamjenjuju se riječima «ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležne».

Iza stavka 1. dodaju se novi stavci koji glase:

«(2) Posjednik bilja koji je uključen u sustav integrirane proizvodnje dužan je provoditi propisane postupke integrirane zaštite bilja.

(3) Postupke i način primjene integrirane zaštite bilja u sustavu integrirane proizvodnje propisuje ministar uz suglasnost ministra zaštite okoliša i prostornog uređenja.

(4) Način provođenja postupaka i provjere primjene sredstava za zaštitu bilja iz stavka 1. i 3. ovoga članka, kriterije i metodologiju za uzimanje uzoraka te način uzimanja uzoraka i provjere ostataka sredstava za zaštitu bilja, propisuje ministar u suglasnosti s ministrom zdravstva.»

Članak 11.

U članku 14., stavku 1. riječi: «iznad dozvoljenog postotka štetnosti svih» brišu se.

U stavku 2. riječi «županijski ured ili gradski ured Grada Zagreba nadležan» zamjenjuju se riječima «ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležni».

Stavak 4. briše se.

Članak 12.

Članak 15. mijenja se i glasi:

«(1) Sjeme poljoprivrednog bilja, poljoprivredni sadni materijal, sjeme šumskog bilja i šumske sadnice te usjevi i objekti na kojima se oni proizvode (sjemenski usjevi, sjemenske plantaže, rasadnici, prporišta, staklenici, plastenici, botanički vrtovi, arboretumi i sl.) i supstrati na kojima bilje uzgaja, u domaćoj proizvodnji podliježu svake godine obvezatnom zdravstvenom pregledu, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

(2) Ako se na sjemenu i sadnom materijalu odnosno usjevu i objektu iz stavka 1. ovoga članka pri obvezatnom zdravstvenom pregledu tijekom vegetacije utvrdi prisutnost karantenske štetočinje bilja i/ili propisom određene gospodarski važne štetočinje bilja, naredit će se postupci njihova suzbijanja, iskorjenjivanja ili druge propisane mjere.

(3) Vrijeme, način i učestalost provođenja obvezatnog zdravstvenog pregleda prema vrstama bilja, mjerila za utvrđivanje zdravstvenog stanja sjemena, sadnog materijala odnosno usjeva, objekata i supstrata iz stavka 1. ovoga članka, evidencije o provođenju zdravstvenog pregleda te obrasce svjedodžbi o zdravstvenom stanju propisuje ministar.

(4) Pravnu i fizičku osobu koja provodi zdravstveni pregled određuje ministar.

(5) Uvjete koje mora ispunjavati pravna i fizička osoba iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 13.

Članak 16. mijenja se i glasi:

«(1) U proizvodnji bilja ne smiju se upotrebljavati niti stavljati u prodaju sjeme i sadni materijal koji su zaraženi karantenskom štetočinjom bilja ili određenom gospodarski važnom štetočinjom bilja u postotku većem od onog utvrđenog u mjerilima za utvrđivanje zdravstvenog stanja sjemena, sadnog materijala, objekata i supstrata.

(2) U deklaraciji svakog izvornog pakiranja sjemena koje je tretirano obvezno se navodi kojom je djelatnom tvari odnosno sredstvom za zaštitu bilja obavljeno tretiranje, uz napomenu: «sjeme je zatrovano i ne smije se upotrebljavati za prehranu ljudi, domaćih životinja, riba, ptica i divljači».

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na sjeme koje je podvrgnuto samo fumigaciji.

(4) Sjeme određenih biljnih vrsta koje prije upotrebe za vlastitu proizvodnju ili prije stavljanja u prodaju mora biti tretirano odgovarajućim sredstvom za zaštitu bilja odnosno djelatnom tvari, skupinu sredstva za zaštitu bilja, uvjete tretiranja sjemena, metode provjere kakvoće tretiranja sjemena i uvjete koje mora ispunjavati uvozno tretirano sjeme propisuje ministar.»

Članak 14.

Članak 19. mijenja se i glasi:

«(1) Poslove suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja u poljoprivredi i šumarstvu mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje udovoljavaju propisanim uvjetima.

(2) Ured za zaštitu bilja utvrđuje rješenjem ispunjavaju li pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka propisane uvjete.

(3) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka upisuju se u Upisnik pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja u poljoprivredi i šumarstvu.

(4) Uvjete iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar uz suglasnost ministra zdravstva.»

Članak 15.

U članku 25. stavci 4., 6. i 7. brišu se.
Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 16.

Članak 26. briše se.

Članak 17.

Članak 27. mijenja se i glasi:

«(1) Pošiljke bilja i biljnih proizvoda (u daljnjem tekstu: pošiljke bilja), za koje je obvezan zdravstveni pregled, smiju se uvoziti ili provoziti samo preko ulaznih graničnih prijelaza koje odredi ministar.

(2) Obvezni zdravstveni pregled iz stavka 1. ovoga članka obavlja fitosanitarna inspekcija u Ministarstvu (u daljnjem tekstu: fitosanitarna inspekcija).»

Članak 18.

Članak 28. mijenja se i glasi:

«(1) Za pošiljke bilja koje se uvoze, a kojima se prenose ili se mogu prenositi štetočinke bilja, obvezan je zdravstveni pregled na ulaznom graničnom prijelazu u Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: fitosanitarni pregled).

(2) Ukoliko nema opasnosti za širenje štetočinja bilja, fitosanitarni pregled može se obaviti na službeno određenim mjestima u unutrašnjosti Republike Hrvatske pod carinskim nadzorom, u slučaju i pod uvjetima koje odredi ministar.

(3) Fitosanitarnim pregledom utvrđuje se ispunjava li pošiljka bilja sljedeće uvjete:

1. da ne sadrži bilje ili biljne proizvode čiji je uvoz ili provoz zabranjen ili ograničen odredbama ovoga Zakona ili propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.
2. da je prati svjedodžba o zdravstvenom stanju bilja (fitocertifikat) izdana u zemlji izvoznici ili zemlji ponovnog izvoza (reeksporta), u skladu s Međunarodnom konvencijom o zaštiti bilja, ukoliko je ista obvezna.
3. da nije zaražena karantenskom štetočinjom bilja, a pošiljka sjemena i sadnog materijala i određenom gospodarskom štetočinjom bilja iznad dopuštenog postotka propisanog mjerilima iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona
4. da udovoljava ostalim uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.

(4) Na mjestima pregleda iz stavka 1. i 2. ovoga članka moraju biti osigurani uvjeti za sigurno i kvalitetno obavljanje fitosanitarnog pregleda.

(5) Pošiljke bilja za koje je obvezan fitosanitarni pregled, mjesta pregleda iz stavka 2. ovoga članka, i uvjete iz stavka 4. ovoga članka, propisuje ministar.»

Članak 19.

Članak 29. mijenja se i glasi:

(1) Sadni materijal višegodišnjih biljaka kojim se prenose ili se mogu prenijeti karantenske štetočinke bilja, čija se prisutnost ne može utvrditi pri obvezatnom zdravstvenom pregledu na graničnom prijelazu (skrivena zaraza), podliježe praćenju zdravstvenog stanja (karantenskom nadzoru).

(2) Vrste sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka, uvjete, vrijeme i mjesto praćenja, način pregleda i izvješćivanja propisuje ministar.

(3) Pravnu ili fizičku osobu za praćenje zdravstvenog stanja iz stavka 1. ovoga članka određuje ministar.

(4) Uvjete koje mora ispunjavati pravna ili fizička osoba iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 20.

Iza članka 29. dodaje se novi članak 29a., koji glasi:

«Članak 29a.

(1) Pravne i fizičke osobe koje se bave, proizvodnjom, preradom, uvozom i distribucijom određenih vrsta bilja i biljnih proizvoda moraju biti upisane u Upisnik proizvođača, prerađivača, uvoznika i distributera određenih vrsta bilja i biljnih proizvoda.

(2) Vrste bilja i biljnih proizvoda iz stavka 1. ovoga članka određuje ministar.»

Članak 21.

Članak 30. mijenja se i glasi:

«(1) Pošiljke bilja iz članka 28. stavka 1. ovog Zakona, za koje je obavezan fitosanitarni pregled, mora pratiti izvornik svjedodžbe o zdravstvenom stanju bilja (u daljnjem tekstu: fitocertifikat), izdane u zemlji podrijetla u skladu s Međunarodnom konvencijom o zaštiti bilja.

(2) Fitocertifikat mora pratiti i pošiljke bilja koje fizičke osobe unose u Republiku Hrvatsku.

(3) Pošiljku bilja koja je nakon izdavanja fitocertifikata otpremljena iz zemlje podrijetla, a zatim podijeljena u dva ili više dijelova, ili združena s drugim pošiljkama, skladištena ili prepakirana u zemlji koja nije zemlja njezina podrijetla, mora, osim izvornika fitocertifikata ili njegove ovjerene kopije, pratiti i fitocertifikat za ponovni izvoz (reeksportni fitocertifikat), izdan u zemlji ponovnog izvoza.

(4) Ukoliko je pošiljka bilja, koja se uvozi u Republiku Hrvatsku, bila uzastopno uvezena u više različitih zemalja, pa je izdano više reeksportnih fitocertifikata, moraju je, osim izvornog fitocertifikata ili njegove ovjerene kopije, pratiti svi prethodno izdani reeksportni fitocertifikati ili njihove kopije, uključujući i posljednji.

(5) Ministar propisuje vrste, kategorije i količine bilja, koje se smiju uvoziti bez fitosanitarnog pregleda ili fitocertifikata.»

Članak 22.

Iza članka 30. dodaje se novi članak 30a., koji glasi:

«Članak 30a.

«(1) Kada fitosanitarnim pregledom utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona, fitosanitarna inspekcija dopustit će uvoz pošiljke bilja.

(2) Ukoliko bilo koji od uvjeta iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona nije ispunjen, fitosanitarna inspekcija rješenjem će zabraniti uvoz pošiljke bilja i naložiti daljnje postupke s pošiljkom: vraćanje pošiljke pošiljatelju, uništenje pošiljke, dezinsekciju ili dezinfekciju pošiljke ili druge propisane postupke.

(3) Utvrdi li fitosanitarna inspekcija fitosanitarnim pregledom da je samo dio pošiljke bilja zaražen štetočinjama bilja iz članka 28. stavka 3. točke 3. ovoga Zakona, može dopustiti uvoz preostalog dijela pošiljke, pod uvjetom da ne postoji opasnost od širenja štetočinja bilja.

(4) Fitosanitarna inspekcija ovjerit će na propisani način, na carinskoj deklaraciji ili pratećoj ispravi, da je uvoz pošiljke dopušten odnosno zabranjen.

(5) Postupke iz stavka 2. ovoga članka, situacije u kojima se primjenjuju i način njihova provođenja te način ovjeravanja isprava iz stavka 4. ovoga članka, propisuje ministar.»

Članak 23.

Članak 31. mijenja se i glasi:

«(1) Pošiljke bilja i biljnih proizvoda koje se provoze preko teritorija Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: provozne pošiljke bilja) na način da nema opasnosti od širenja štetočinja bilja, ne podliježu fitosanitarnom pregledu.

(2) Ako se provozna pošiljka bilja ne provози u skladu sa stavkom 1. ovoga članka ili ako se pretovaruje na teritoriju Republike Hrvatske, fitosanitarni pregled je obavezan.

(3) Fitosanitarni pregled provoznih pošiljaka bilja koje se ne provoze u skladu sa stavkom 1. ovog članka, obavlja se na ulaznom graničnom prijelazu iz članka 27. ovoga Zakona.

(4) Fitosanitarni pregled provoznih pošiljaka bilja koje se pretovaruju u druga prijevozna sredstva, obavlja se prilikom pretovara na službeno određenom mjestu iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Ako provoznu pošiljku bilja ne prati fitocertifikat, a isti je obavezan, fitosanitarna inspekcija naložit će rješenjem da se pošiljka vrati pošiljatelju ili uništi o trošku prijevoznika.

(6) Ako fitosanitarnim pregledom utvrdi da je provozna pošiljka zaražena karantenskom štetočinjom bilja, a pošiljka sjemena i sadnog materijala i određenom gospodarskom štetočinjom iznad dopuštenog postotka propisanog mjerilima iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, koja se na mjestu pregleda ne može potpuno suzbiti, fitosanitarna inspekcija rješenjem će zabraniti provoz takve pošiljke i naložiti da se pošiljka vrati pošiljatelju ili uništi, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.»

Članak 24.

Članak 32. mijenja se i glasi:

«(1) Prijevozna sredstva kojima se uvoze i provoze pošiljke bilja ne smiju se otvarati, a pošiljke bilja pregledavati, bez suglasnosti fitosanitarne inspekcije, osim poštanskih i putničkih pošiljaka bilja, čiji sadržaj provjerava carinski službenik.

(2) Iz pošiljaka bilja ne smiju se uzimati uzorci dok fitosanitarna inspekcija ne završi fitosanitarni pregled.»

Članak 25.

U članku 33. stavku 1., riječi: «(skrivena zaraza)», «laboratorijski» i «laboratorijskog» brišu se.

Članak 26.

U članku 35. stavak 3. briše se.

Iza dosadašnjeg stavka 4. koji postaje stavak 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

«(4) Uvoz, uzgoj i uporaba makro organizama namjenjenih za biološku zaštitu bilja ili za druge namjene, provodi se uz uvjete koje propisuje ministar uz suglasnost ministra zaštite okoliša i prostornog uređenja.

(5) Do donošenja provedbenog propisa iz stavka 4. ovoga članka, uvoz organizama iz stavka 4. ovoga članka, dopušta se uz odobrenje Ministarstva.»

Članak 27.

U članku 36. stavku 1. riječ: «obvezatnom» zamjenjuje se riječju: «zdravstvenom».

U stavcima 2. i 4. riječ: «obvezatni» u različitim padežima, briše se.

U stavku 3. riječ: «obvezatni» briše se, iza riječi «izvozi» dodaju se riječi: «zbog opravdanih razloga», a iza riječi: «prijelazu» dodaju se riječi: «na kojem postoji fitosanitarna inspekcija».

Članak 28.

U članku 37. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Uvoznici, prijevoznici, otpremnici i carinski službenici, dužni su o prispjeću pošiljke bilja koja se uvozi ili pretovaruje u provozu, a koja podliježe fitosanitamom pregledu, izvijestiti fitosanitarnu inspekciju na ulaznom graničnom prijelazu.»

Stavak 3. briše se.

Članak 29.

Članak 38. mijenja se i glasi:

«(1) Promet sredstava za zaštitu bilja, u smislu ovoga Zakona je:

1. Trgovina na veliko sredstvima za zaštitu bilja
2. Trgovina na malo sredstvima za zaštitu bilja
3. Skladištenje sredstava za zaštitu bilja.

(2) Promet sredstava za zaštitu bilja mogu obavljati pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su registrirane za obavljanje te djelatnosti.

(3) Trgovinu na veliko, u dijelu koji se odnosi na uvoz određenog sredstva za zaštitu bilja odnosno kupnju tog sredstva na inozemnom tržištu, mogu obavljati samo one pravne osobe koje imaju dozvolu za promet i primjenu tog sredstva ili od njih, odgovarajućim dokumentom, ovlašteni uvoznik.

(4) Osim pravnih osoba iz stavka 2. ovoga članka, trgovinu na malo sredstvima za zaštitu bilja mogu obavljati i fizičke osobe koje su registrirane za obavljanje te djelatnosti i ako ispunjavaju i ostale propisane uvjete.

(5) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. i 4. ovoga članka upisuju se u Upisnik pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju promet sredstvima za zaštitu bilja.

(6) Osim uvjeta propisanih u stavku 2., 3. i 4. ovoga članka pravne i fizičke osobe koje obavljaju promet sredstvima za zaštitu bilja moraju imati uposlenog djelatnika koji ima završen agronomski ili šumarski fakultet određenog studija, odsjeka ili smjera te ispunjavati i posebne uvjete koji se odnose na kadrove te opremu i smještaj.

(7) Uvjete iz stavka 2., 3. i 4. ovoga članka, određeni studij, odsjek ili smjer iz stavka 6. ovoga članka i posebne uvjete koji se odnose na kadrove, opremu i smještaj propisuje ministar.

(8) Ured za zaštitu bilja u jedinicama područne samouprave utvrđuje rješenjem jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 2., 4. i 6. ovoga članka.»

Članak 30.

Članak 39. mijenja se i glasi:

«(1) Radi uređenja prometa i nadzora nad prometom i upotrebom sredstva za zaštitu bilja Ministarstvo prikuplja podatke o sredstvima za zaštitu bilja radi vođenja zbirke podataka o prometu i upotrebi sredstava za zaštitu bilja.

(2) Radi održavanja zbirki podataka, iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo pribavlja i koristi podatke koje u okviru propisanih zbirki podataka vode druga tijela državne uprave, javne ustanove, proizvođači sredstava za zaštitu bilja i druga ovlaštena tijela.

(3) Način prikupljanja podataka i vođenja zbirke iz stavka 1. i 2. ovoga članka i obvezu čuvanja tajnosti, propisuje ministar uz suglasnost ministra zdravstva i ministra zaštite okoliša i prostornog uređenja»

Članak 31.

Članak 40. mijenja se i glasi:

«(1) Sredstva za zaštitu bilja stavljaju se u promet na temelju rješenja o dozvoli za promet i primjenu sredstva za zaštitu bilja (u daljnjem tekstu: dozvola), koju izdaje Ministarstvo.

(2) Dozvola se izdaje na prijedlog Komisije.

(3) Prijedlog Komisije temelji se na:

- rezultatima istraživanja i prijedlogu Zavoda i

- rješenju Ministarstva zdravstva o razvrstavanju sredstva za zaštitu bilja u ili izvan skupine otrova sukladno odredbama posebnih propisa.

(4) Prijedlog Zavoda temelji se na provedenim kemijskim, fizikalnim i biološkim istraživanjima sredstava za zaštitu bilja.

(5) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka, neće se izdati za sredstvo za zaštitu bilja koje sadrži djelatnu tvar čija primjena je zabranjena u Europskoj uniji.

(6) Metode za provođenje kemijskog, fizikalnog i biološkog istraživanja sredstva za zaštitu bilja, kriterije za ocjenu uspješnosti sredstva, način uzimanja uzoraka i podatke koje mora sadržavati dozvola propisuje ministar.

(7) Podnositelj zahtjeva može zatražiti izmjenu, dopunu ili prestanak važnosti izdane dozvole ako su za to ispunjeni propisani uvjeti.

(8) Uvjete iz stavka 7. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 32.

Iza članka 40. dodaje se novi članak 40a. koji glasi:

«Članak 40a.

(1) Iznimno od odredbi članka 40. ovoga Zakona, ministar može, na prijedlog Komisije i uz pribavljeno mišljenje Ministarstva zdravstva, dozvoliti stavljanje u promet i primjenu sredstava za zaštitu bilja u ekološkoj proizvodnji i sredstava za zaštitu bilja koja utječu na životne procese na način drugačiji od hranjiva, te dozvoliti proširenje dozvole za male namjene bez provođenja kemijskih, fizikalnih i bioloških istraživanja ili uz samo djelomično provođenje tih istraživanja.

(2) Za sredstvo za zaštitu bilja proizvedeno od djelatnih tvari od kojih je proizvedeno istovjetno sredstvo za zaštitu bilja koje se već nalazi u prometu i za koje je izdana dozvola, a u prometu je u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine i ocijenjeno je uspješnim, može se izdati dozvola samo na temelju kemijskog i fizikalnog istraživanja, za namjene i uz uvjete utvrđene u dozvoli za istovjetno sredstvo. Podnositelj zahtjeva kojem se izdaje takva dozvola snosi punu odgovornost u odnosu na postojeće međunarodne i hrvatske propise patentnog prava.

(3) Smatra se da je sredstvo za zaštitu bilja istovjetno sredstvu za zaštitu bilja koje se već nalazi u prometu, kad ima isti deklarirani sadržaj djelatnih tvari, isti sadržaj emulgatora, otapala i drugih pomoćnih tvari i namjanje istu čistoću i istu vrstu formulacije.

(4) Način, postupak i uvjete za izdavanje dozvole iz stavka 1. i 2. ovoga članka, propisuje ministar.

Članak 33.

Članak 41. mijenja se i glasi:

«(1) Na prijedlog Komisije, Ministarstvo može izdati privremenu dozvolu i bez obavljenog biološkog istraživanja za istu namjenu za koju je sredstvo za zaštitu bilja registrirano u Europskoj uniji.

(2) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka važi dok se sredstvo za zaštitu bilja ne istraži u smislu odredbe članka 40. stavka 4. ovoga Zakona ali najduže dvije godine.

(3) Podnositelj zahtjeva dužan je u pisanom obliku, u roku od 30 dana od dana dobivanja dozvole, obavijestiti Ministarstvo o datumu podnošenja zahtjeva za biološko istraživanje sredstva za zaštitu bilja. U protivnom Ministarstvo će donijeti rješenje o prestanku vrijednosti privremene dozvole.»

Članak 34.

Članak 42. mijenja se i glasi:

«(1) Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi:

1. domaći proizvođač;

2. pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja zastupa inozemnog proizvođača, ako s njim ima sklopljen ugovor o zastupanju.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi se Ministarstvu.

(3) Troškove postupka u svezi s izdavanjem dozvole snosi podnositelj zahtjeva. Visinu troškova utvrđuje rješenjem ministar.

(4) Sadržaj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 35.

Članak 43. mijenja se i glasi:

«(1) Dozvola se izdaje s rokom valjanosti do deset godina.

(2) Prije isteka roka valjanosti dozvole iz stavka 1. ovoga članka sredstvo za zaštitu bilja podliježe ponovnom istraživanju radi produženja njezine valjanosti.

(3) Ponovnim istraživanjem iz stavka 2. ovoga članka provjeravaju se kemijska i fizikalna svojstva sredstva te usklađuju uvjeti primjene sredstva za zaštitu bilja sa saznanjima do kojih se došlo tijekom primjene.

(4) Zahtjev za produženje dozvole podnosi se najmanje 6 mjeseci prije isteka valjanosti dozvole.

(5) Ako za razdoblje trajanja valjanosti dozvole proizvođač sazna za neke negativne učinke sredstva za zaštitu bilja, dužan je o tome izvijestiti Ministarstvo.

(6) Sredstva za zaštitu bilja zatečena u prometu, a kojima je istekao rok valjanosti dozvole i sredstva za zaštitu bilja kod kojih je došlo do promjene statusa zastupstva, uvoznika i sl., mogu se prodavati do isteka roka upotrebe proizvoda.

(7) Način, postupak i uvjete za produženje valjanosti dozvole iz stavka 2.,3.,4. i 5. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 36.

Članak 44. mijenja se i glasi:

«(1) Proizvođači ili zastupnici sredstva za zaštitu bilja obvezni su obavljati redovnu kontrolu svake serije (šarže) sredstva za zaštitu bilja koje se stavlja u promet radi utvrđivanja jesu li njegova kemijska i fizikalna svojstva u skladu s izdanom dozvolom.

(2) Iznimno, odredba iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na sredstvo za zaštitu bilja iz uvoza, ako zastupnici sredstva za zaštitu bilja posjeduju dokumentaciju obavljene analize serije (šarže) u ovlaštenom laboratoriju u zemlji proizvođača.

(3) Provjera kemijskih i fizikalnih svojstava i biološke učinkovitosti sredstva za zaštitu bilja u smislu stavka 1. ovoga članka obavlja se uzimanjem uzoraka.

(4) Način uzimanja uzoraka i provjere, kriterije i metodologiju iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 37.

Članak 48. mijenja se i glasi:

«(1) Uzorci sredstava za zaštitu bilja mogu se unositi iz inozemstva na temelju rješenja Ministarstva o suglasnosti za uvoz.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na privremeni uvoz sredstva za zaštitu bilja za koje nije izdana dozvola, kojim će se na izričit zahtjev stranog uvoznika tretirati ugovorena količina sjemena, sadnog materijala i biljnog proizvoda koji je proizveden u Republici Hrvatskoj i koji se u cjelosti izvozi.

(3) Uvjete za uvoz iz stavka 1. ovoga članka, sadržaj zahtjeva i izdavanje rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 38.

U članku 49. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

«(6) Oglašavanje i druge vrste promidžbe sredstava za zaštitu bilja moraju biti usklađene sa dozvolom za promet i primjenu tih sredstava za zaštitu bilja.»

Članak 39.

Članak 51. mijenja se i glasi:

«(1) Pravne i fizičke osobe koje se bave poslovima zaštite bilja propisanim ovim Zakonom, moraju voditi propisane evidencije i redovito dopunjavati baze podataka, koje se povezuju u informacijski sustav.

(2) Centralnu bazu podataka informacijskog sustava zaštite bilja, povezivanje s informacijskim sustavima drugih državnih tijela te s međunarodnim informacijskim sustavima na području zaštite bilja vodi Ministarstvo.

(3) Način vođenja evidencija, baze podataka i način povezivanja s drugim zbirkama podataka propisuje ministar».

Članak 40.

(1) U članku 54. u stavku 1. iza točke 7. dodaje se nova točka 8. koja glasi:
«8. za provođenje sustavne naobrazbe vlasnika bilja i ostalih sudionika u provođenju poslova zaštite bilja.»

(2) U stavku 2. riječi: «i 7.» zamjenjuju se riječima: «7. i 8.»

(3) U stavku 4. riječi:«i 7.» zamjenjuju se riječima: «7. i 8.»

Članak 41.

Članak 55. mijenja se i glasi:

«Sredstva za obavljanje poslova iz članka 9. ovoga Zakona osiguravaju se u Državnom proračunu, osim za poslove koji se obavljaju na zahtjev pravnih i fizičkih osoba za koje one plaćaju naknadu sukladno članku 54. ovoga Zakona.»

Članak 42.

U članku 57. stavak 2. mijenja se i glasi:

«(2) Inspekcijски nadzor po ovom Zakonu i propisima donijetim na temelju njega obavlja fitosanitarna inspekcija u Ministarstvu.»

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«(3) Radi obavljanja poslova iz djelokruga fitosanitarne inspekcije u prvom stupnju ustrojavaju se područne jedinice fitosanitarne inspekcije Ministarstva.»

Članak 43.

Članak 58. mijenja se i glasi:

«Fitosanitarna inspekcija u područnim jedinicama Ministarstva:

1. obavlja zdravstveni pregled bilja, biljnih proizvoda i drugih stvari koji su predmet zdravstvenog nadzora, u prometu preko državne granice, unutrašnjosti, na mjestu proizvodnje, prerade, skladištenja, prodaje i sl.,

2. izdaje svjedodžbe o zdravstvenom stanju bilja pošiljaka bilja (fitocertifikat) kad to traži zemlja uvoznica ili zemlja preko koje se pošiljka provози,

3. provodi kontrolu bilja u prometu preko državne granice prema propisima o zaštiti ugroženih biljnih vrsta,
4. uzima uzorke pošiljaka bilja u uvozu/izvozu/provozu na propisan način bez naknade vrijednosti uzoraka, radi utvrđivanja zdravstvenog stanja pošiljaka bilja,
5. kontrolira isprave pravnih i fizičkih osoba u svezi s provođenjem propisa o zaštiti bilja u prometu preko državne granice i na području Republike Hrvatske,
6. kontrolira upis u upisnik pravnih i fizičkih osoba koje se bave uvozom, proizvodnjom i preradom određenih vrsta bilja i biljnih proizvoda,
7. kontrolira provođenje naređenih postupaka suzbijanja štetočinja bilja i drugih postupaka na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona,
8. kontrolira promet sredstava za zaštitu bilja, pravne i fizičke osobe koje obavljaju promet sredstvima za zaštitu bilja, u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.
9. nadzire provođenje postupaka koje je naredilo Ministarstvo u poslovima zaštite bilja
10. nadzire rad pravnih osoba koje imaju stručnu službu za zaštitu bilja u svezi s provođenjem propisa ili naređenih postupaka za zaštitu bilja od štetočinja bilja,
11. nadzire karantenske objekte i vođenje očevidnika o zdravstvenom stanju bilja pod karantenskim nadzorom,
12. nadzire rad pravnih osoba kojima su povjereni određeni poslovi za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj ili drugi upravni poslovi iz područja zaštite bilja,
13. pregledava bilje, zemljište, prostorije za smještaj bilja i biljnih proizvoda, uređaje za preradu bilja, sredstava za prijevoz bilja i strojeve ili uređaje za primjenu sredstva za zaštitu bilja,
14. uzima na propisan način uzorke bilja, radi utvrđivanja njihovog zdravstvenog stanja,
15. pregledava poslovne spise, isprave, opće akte i drugu dokumentaciju posjednika bilja u svezi s provedbom propisa o zaštiti bilja,
16. nadzire uporabu, skladištenje i primjenu sredstava za zaštitu bilja,
17. uzima uzorke sredstava za zaštitu bilja bez naknade vrijednosti uzetih uzoraka radi provjere kemijskih i fizikalnih svojstava i biološke učinkovitosti,
18. uzima uzorke plodina, tla i vode bez naknade vrijednosti uzetih uzoraka radi provjere ostataka (rezidua) sredstava za zaštitu bilja na bilju, u tlu i vodi te ih šalje ih na analizu radi istraživanja da li ispunjavaju propisane uvjete ili odgovaraju deklariranim svojstvima,
19. izvješćuje nadležna tijela državne uprave o uočenim nepravilnostima i traži provođenje određenog postupka, ako sama nije ovlaštena izravno postupiti,
20. prikuplja podatke i obavijesti od odgovornih osoba, svjedoka, vještaka i drugih osoba kada je to potrebno za obavljanje njegovih poslova,
21. poduzima i druge radnje i postupke potrebne za provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega kao i radnje i postupke za koje je ovlaštena posebnim propisima.»

Članak 44.

Članak 59. mijenja se i glasi:

«(1) Fitosanitarna inspekcija u Ministarstvu:

1. nadzire provođenje postupaka koje je naredilo Ministarstvo u poslovima zaštite bilja,
2. nadzire rad pravnih osoba koje imaju stručnu službu za zaštitu bilja u svezi s provođenjem propisa ili naređenih postupaka za zaštitu bilja od štetočinja bilja,
3. nadzire karantenske objekte i vođenje očevidnika o zdravstvenom stanju bilja pod karantenskim nadzorom,
4. nadzire rad pravnih osoba kojima su povjereni određeni poslovi za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj ili drugi upravni poslovi iz područja zaštite bilja.

5. pregledava dokumentaciju i nadzire propisane uvjete za sredstva za zaštitu bilja koja se nalaze kod pravne osobe koja obavlja promet sredstvima za zaštitu bilja,

6. uzima uzorke sredstava za zaštitu bilja bez naknade vrijednosti uzoraka radi provjere kemijskih i fizikalnih svojstava i biološke učinkovitosti,

7. uzima uzorke bilja bez naknade vrijednosti uzoraka radi provjere ostataka sredstava za zaštitu bilja na bilju, u tlu i vodi,

8. zabranjuje stavljanje u promet sredstava za zaštitu bilja koja ne odgovaraju uvjetima iz dozvole,

9. pregledava poslovne spise i isprave pravne osobe koja obavlja promet sredstava za zaštitu bilja,

10. organizira provođenje stručnih pregleda radi otkrivanja ili određivanja karantenskih štetočinja bilja,

11. naređuje iskorjenjivanje karantenskih štetočinja bilja,

12. rješava po žalbama protiv rješenja fitosanitarne inspekcije u područnim jedinicama Ministarstva,

13. poduzima i druge radnje i postupke koji u od interesa za cijelo područje Republike Hrvatske, potrebne za provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega kao i radnje i postupke za koje je ovlaštena posebnim propisima.

(2) Troškove istraživanja sjemena, sadnog materijala, ostataka (rezidua) i sredstava za zaštitu bilja obavljenih na zahtjev inspekcije iz stavka 1. ovoga članka snosi pravna ili fizička osoba od koje je uzet uzorak radi istraživanja ako rezultati istraživanja nisu u skladu s propisanim standardima.»

Članak 45.

Članak 60. briše se.

Članak 46.

Članak 61. mijenja se i glasi:

«(1) Inspekcijski nadzor provode fitosanitarni inspektori.

(2) Poslove fitosanitarnog inspektora obavlja osoba koja ima završen agronomski ili šumarski fakultet određenog studija, odsjeka ili smjera i 5 godina radnog iskustva u struci te položeni stručni ispit za inspektora zaštite bilja.

(3) Određeni studij, odsjek ili smjer iz stavka 2. ovoga članka, program stručnog ispita za fitosanitarnog inspektora, sastav ispitne komisije i način provođenja ispita propisuje ministar.»

Članak 47.

Iza članka 61. dodaje se novi članak 61a. koji glasi:

«Članak 61a.

(1) U provođenju inspekcijskog nadzora po ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju njega fitosanitarni inspektor:

1. naređuje provođenje propisanih postupaka radi sprječavanja unošenja i širenja štetočinja bilja,

2. naređuje tretiranje bilja i biljnih proizvoda koje se izvozi, ako to zahtijeva zemlja izvoznica,

3. zabranjuje ili ograničava uvoz i provoz određenih vrsta bilja, ako su takvi postupci određeni propisima donijetim na temelju ovoga Zakona,

4. zabranjuje uvoz pošiljaka bilja i biljnih proizvoda pravnim i fizičkim osobama koje nisu upisane u upisnike propisane ovim Zakonom,

5. zabranjuje uvoz ili provoz pošiljke bilja ili dijela pošiljke bilja ako se utvrdi da je pošiljka zaražena karantenskom ili određenom gospodarski važnom štetočinjom bilja koja se na mjestu uvoza ne može suzbiti,

6. naređuje zadržavanje pošiljke bilja pod carinskim nadzorom do završetka inspekcijskog postupka, odnosno dok ne budu poznati rezultati pregleda i službene analize,

7. zabranjuje na određeno vremensko razdoblje sadnju ili sjetvu određenih vrsta bilja,

8. naređuje mjere kojima se isključuje mogućnosti pristupa na mjesto pojave karantenske štetočinke bilja i iznošenje bilja s tog mjesta ako postoji opasnost da se na taj način proširi karantenska štetočinja bilja,

9. zabranjuje stavljanje u unutarnji promet bilja zaraženog karantenskom štetočinjom bilja i upotrebu za proizvodnju bilja i stavljanje u unutarnji promet sjemena i sadnog materijala zaraženog karantenskom štetočinjom bilja i gospodarski važnom štetočinjom bilja kada je postotak zaraze veći od određenog u mjerilima za određivanje zdravstvenog stanja sjemena i sadnog materijala,

10. naređuje uništenje zaraženog bilja i bilja čiji uzgoj ili promet nije u skladu s ovim Zakonom,

11. zabranjuje promet sredstvima za zaštitu bilja pravnim i fizičkim osobama koje nisu upisane u Upisnik pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju promet sredstava za zaštitu bilja,

12. zabranjuje promet i primjenu sredstava za zaštitu bilja za koje nije izdana dozvola za stavljanje u promet i primjenu u Republici Hrvatskoj ili rješenje kojim se dopušta uvoz tog sredstva,

13. zabranjuje promet sredstvima za zaštitu bilja pravnim i fizičkim osobama ako obavljaju promet protivno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju njega,

14. zabranjuje stavljanje u promet sredstava za zaštitu bilja i uporabu sredstva za zaštitu bilja, ako utvrdi da sredstvo ne ispunjava uvjete propisane Zakonom i propisima donesenim na temelju njega (propisana deklaracija, uputstvo, ambalaža, etiketa, razvrstavanje, oznake, uputstvo za uporabu, fizikalno-kemijska svojstva i dr.),

15. naređuje vlasniku, posjedniku ili proizvođaču sredstava za zaštitu bilja uništavanje sredstava na njegov trošak, putem ovlaštenih tvrtki za postupanje sa opasnim otpadom, ako utvrdi da sredstvo ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisa donesenih na temelju njega.

16. naređuje propisane postupke ako utvrdi prekoračenje maksimalno dopuštenih količina (MDK) ostataka (rezidua) sredstava za zaštitu bilja u ili na plodinama,

17. zabranjuje upotrebu i prodaju sjemena koje nije tretirano sredstvom za zaštitu bilja u skladu s propisom donijetim na temelju članka 16. stavka. 4. ovoga Zakona,

18. naređuje otklanjanje tehničkih i drugih nedostataka skladišnih objekata i uređaja koji se koriste za proizvodnju bilja i čuvanje biljnih proizvoda,

19. zabranjuje promet uređaja za primjenu sredstva za zaštitu bilja ako ne ispunjavaju propisane uvjete glede ispravnosti, ili ne posjeduju propisanu svjedodžbu,

20. naređuje privremene postupke za sprječavanje štete u slučaju u kojem bi nastupila šteta na području jedinica lokalne samouprave i uprave ili za interes Republike Hrvatske,

21. predlaže brisanje iz upisnika pravnih i fizičkih osoba koje ne ispunjavaju propisane obveze,

22. privremeno oduzima predmet kojim je počinjen prekršaj iz ovoga Zakona, do pravomoćnosti rješenja,

23. određuje mjere pravnim i fizičkim osobama, za otklanjanje u određenom roku, nepravilnosti i manjkavosti po ovom Zakonu i pripadajućim provedbenim propisima,

24. naređuje i druge postupke u cilju usklađivanja rada pravnih i fizičkih osoba sa odredbama ovoga Zakona

25. poduzima i druge radnje za koje je ovlaštena posebnim propisima i u skladu s obvezama iz međunarodnih ugovora iz područja zaštite bilja.

(2) Pored ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka, fitosanitarni inspektor u Ministarstvu ima i sljedeća ovlaštenja:

1. naređuje iskorjenjivanje karantenskih štetočinja bilja,

2. naređuje i druge mjere i postupke koji su od interesa za cijelo područje Republike Hrvatske, u cilju usklađivanja rada pravnih i fizičkih osoba sa odredbama ovoga Zakona i propisima donijetim na temelju njega kao i radnje i postupke za koje je ovlaštena posebnim propisima.»

Članak 48.

U članku 63. stavak 2. mijenja se i glasi:

«(2) Protiv rješenja fitosanitarne inspekcije u područnim jedinicama Ministarstva, može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku osam dana od dana dostave rješenja.»

Članak 49.

Članak 65. mijenja se i glasi:

«(1) Fitosanitarni inspektor ima iskaznicu kojom dokazuje svoj identitet i ovlasti.

(2) Način vođenja očevidnika, obrazac iskaznice i postupak izdavanja iskaznice iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 50.

Članak 66. mijenja se i glasi:

«(1) Fitosanitarni inspektor u obavljanju svog posla koristi zaštitnu odjeću.

(2) Popis i vrstu zaštitne odjeće propisuje ministar.»

Članak 51.

Članak 67. mijenja se i glasi:

«(1) Novčanom kaznom od 60.000 kn do 76.000 kn kaznit će se pravna osoba:

1. ako ne provede propisane mjere za zaštitu bilja od štetočinja bilja (članak 11.)

2. ako ne postupi ili u određenom roku ne postupi po naredbi ministra u provođenju mjera (članak 12. stavak 1. i 2.).

3. ako ne provede naređene postupke suzbijanja i iskorjenjivanja i druge mjere (članak 15. stavak 2.).

4. ako upotrijebi za proizvodnju bilja ili stavi u prodaju sjeme i sadni materijal koji su zaraženi karantenskom štetočinjom bilja ili određenom gospodarski važnom štetočinjom bilja u postotku većem od onog utvrđenog u mjerilima za utvrđivanje zdravstvenog stanja sjemena (članak 16. stavak 1.).

5. ako koristi skladišta i druge objekte ili prostorije za smještaj bilja koje nemaju potrebnu opremu ili ne ispunjavaju druge propisane uvjete za sprečavanje i suzbijanje štetočinja bilja (članak 17. stavak 1.).

6. ako stavi u unutarnji promet bilje koje je zaraženo karantenskom štetočinjom bilja (članak 24. stavak 1.).

7. ako s područja zaraženog karantenskom štetočinjom bilja (zaraženo područje), otpremi bilje bez obvezatnoga zdravstvenog pregleda u mjestu utovara prije otpremanja, u područje koje nije zaraženo karantenskom štetočinjom bilja ili u drugo zaraženo područje ako se prevozi preko nezaraženog područja (članak 25. stavak 1.).

8. ako stavi u promet sredstva za zaštitu bilja za koje nije izdana dozvola (članak 40. stavak 1.).

9. ako stavi u promet sredstvo za zaštitu bilja koje ne udovoljava uvjetima iz dozvole ili ako se primjenom sredstva utvrde negativna svojstva ili štetno djelovanje na čovjeka ili okoliš (članak 45. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 8.000 kn do 10.000 kn kaznit će se fizička osoba ako u obavljanju samostalne djelatnosti počini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 10.000 kn.»

Članak 52.

Članak 68. mijenja se i glasi:

«(1) Novčanom kaznom od 40.000 do 60.000 kn kaznit će se pravna osoba:

1. ako upotrijebi u proizvodnji ili stavi u prodaju sjeme određenih biljnih vrsta što ih odredi ministar bez tretiranja odgovarajućim sredstvom za zaštitu bilja (članak 16. stavak 4.).

2. ako ne obavi mjere iskorjenjivanja na objektima za proizvodnju, smještaj, preradu i čuvanje bilja, uređajima i alatima za primjenu i na sredstvima za prijevoz bilja na kojima je utvrđena karantenska štetočinja bilja (članak 18. stavak 1.).

3. ako unosi ili iznosi bilje i druge predmete (uređaji, strojevi i sl.) kojima se štetočinja bilja može prenijeti dok se ne iskorijeni (članak 18. stavak 2.).

4. ako se bavi suzbijanjem i iskorjenjivanjem štetočinja bilja, a ne ispunjava propisane uvjete (članak 19. stavak 1.).

5. ako ne uništi bilje koje je zaraženo karantenskom štetočinjom bilja koja se ne može suzbiti na drugi način, a bilje se ne može upotrijebiti u druge svrhe bez opasnosti od širenja karantenske štetočinje bilja ili ako je uzgoj toga bilja zbranjen (članak 20. stavak 1.).

6. ako stavi u unutarnji promet bilje koje je zaraženo gospodarski važnom štetočinjom bilja iznad postotka određenog mjerilima za utvrđivanje zdravstvenog stanja sjemena i sadnog materijala (članak 24. stavak 1.).

7. ako obavlja promet sredstava za zaštitu bilja, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 38.).

8. ako stavi u promet sredstvo za zaštitu bilja, a istekao je rok valjanosti dozvole (članak 41. stavak 2.).

9. ako ne izvijesti Ministarstvo o produženju valjanosti dozvole (članak 43. stavak 4.).

10. ako sredstvo za zaštitu bilja stavi u promet protivno članku 49. stavku 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona.

11. ako provodi oglašavanje i druge vrste promidžbe sredstva za zaštitu bilja koje nije u skladu s dozvolom za promet i primjenu tog sredstva (članak 49. stavak 6.).

(2) Novčanom kaznom od 6.000 kn do 8.000 kn kaznit će se fizička osoba ako u obavljanju samostalne djelatnosti počini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu do 10.000 kn.»

Članak 53.

Članak 69. mijenja se i glasi:

«(1) Novčanom kaznom od 20.000 do 40.000 kn kaznit će se pravna osoba:

1. ako stavi u promet uređaje za primjenu sredstva za zaštitu bilja koji ne posjeduju propisanu svjedodžbu (članak 6. stavak 1. i 3).

2. ako ne provede preventivne mjere za sprječavanje pojave štetočinja bilja iznad dopuštenog postotka štetnosti (članak 14. stavak 1.).

3. ako na deklaraciji svakog pakiranja sjemena koje je podvrgnuto tretiranju ne bude označena djelatna tvar odnosno sredstvo za zaštitu bilja kojim je obavljeno tretiranje ili ne bude upisana propisana klauzula (članak 16. stavak 2.).
 4. ako nije upisana u propisane upisnike (članci 19., 29a. i 38.)
 5. ako neovlašteno daje podatke o karantenskoj štetočini bilja ili daje podatke protivno propisu ministra (članak 21.).
 6. ako otpremi sadni materijal s objekta na kojem je proizveden bez obvezatnog zdravstvenog pregleda (članak 25. stavak 2).
 7. ako ne provodi propisane uvjete karantenskog nadzora (članak 29.).
 8. ako bez odobrenja Ministarstva uzvozi uzorke bilja bez svjedodžbe o zdravstvenom stanju pošiljke bilja ili ako uvozi, uzgaja ili upotrebljava organizme namjenjene biološkoj zaštiti bilja ili drugoj namjeni suprotno propisanim uvjetima (članak 35.).
 9. ako promet sredstava za zaštitu bilja obavlja suprotno propisanim uvjetima (članak 38. stavak 6.).
 10. ako ne obavi redovnu kontrolu svake serije (šarže) sredstva koje je stavlja u promet (članak 44. stavak 1. i 2.).
 11. ako upotrebljava sredstvo za zaštitu bilja protivno članku 50. ovoga Zakona.
 12. ako ne postupi po naređenim mjerama fitosanitarnog inspektora (članak 61a.).
 13. ako ne omogući obavljanje nadzora i ne pruži potrebne podatke i obavijesti (članak 64).
- (2) Novčanom kaznom od 3.000 kn do 6.000 kn kaznit će se fizička osoba ako u obavljanju samostalne djelatnosti počini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 10.000 kn.»

Članak 54.

Članak 70. mijenja se i glasi:

- «(1) Novčanom kaznom od 10.000 kn do 20.000 kn kaznit će se pravna osoba:
1. ako ne postupi po odredbama članka 13. ovoga Zakona.
 2. ako uvozi ili provози bilje izvan određenih graničnih prijelaza (članak 27. stavak 1.).
 3. ako uveze pošiljke bilja i biljnih proizvoda i drugih predmeta nadzora suprotno odredbama članka 28. ovoga Zakona.
 4. ako provози pošiljke bilja preko teritorija Republike Hrvatske suprotno odredbama članka 31. ovoga Zakona.
 5. ako pošiljku bilja koja se uvozi otvara ili pregledava i iz njih uzima uzorke bez suglasnosti fitosanitarne inspekcije, osim poštanskih pošiljaka bilja (članak 32.).
 6. ako izveze ili reeksportira pošiljku bilja uključujući i bilje iz slobodnih carinskih zona i konsignacijskih skladišta, bez zdravstvenog pregleda i svjedodžbe o zdravstvenom stanju bilja odnosno zdravstvene svjedodžbe za reeksport bilja ako to zahtijeva zemlja izvoznica ili zemlja preko koje se pošiljka provози (članak 36. stavak 1.).
 7. ako ne izvijesti o prispjeću pošiljke bilja (članak 37. stavak 1.).
 8. ako unese iz inozemstva bez prethodnog rješenja Ministarstva o suglasnosti za uvoz uzorke sredstava za zaštitu bilja (članak 48. stavak 1.).
 9. ako nastane šteta primjenom upute za upotrebu sredstva za zaštitu bilja, koja je u suprotnosti s dozvolom (članak 52.).
 10. ako u propisanom roku ne uskladi svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona (članak 75.)
- (2) Novčanom kaznom od 1.000 kn do 3.000 kn kaznit će se fizička osoba ako u obavljanju samostalne djelatnosti počini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 8.000 kn.

Članak 55.

Članci 71. i 73. brišu se.

Članak 56.

U članku 76. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Postojeće pravne i fizičke osobe koje se bave poslovima suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja iz članka 19. ovoga Zakona te pravne i fizičke osobe koje se bave prometom sredstvima za zaštitu bilja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona dužne su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku jedne godine od dana stupanja na snagu propisa iz članka 19. stavka 4. i članka 38. stavka 7. ovoga Zakona.»

Članak 57.

U cijelom tekstu Zakona, riječi: «granična inspekcija zaštite bilja» i riječi: «inspekcija zaštite bilja» u određenom padežu zamjenjuju se riječim: «fitosanitarna inspekcija» u odgovarajućem padežu.

Članak 58.

(1) Vlada Republike Hrvatske u roku dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona ustrojiti će područne jedinice fitosanitarne inspekcije Ministarstva.

(2) Danom stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka dosadašnji uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave odnosno upravno tijelo Grada Zagreba prestaju obavljati poslove inspekcije zaštite bilja.

(3) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka dosadašnja tijela iz stavka 2. ovoga članka nastavit će obavljati inspekcijske poslove zaštite bilja s djelokrugom određenim do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka, dosadašnji granični inspektori zaštite bilja u Ministarstvu nastavljaju s radom u provedbi inspekcijskog nadzora s djelokrugom granične inspekcije zaštite bilja određenim do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Danom stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka službenicima u uredima državne uprave iz stavka 2. ovoga članka prestaje radni odnos na temelju rješenja o postavljanju u zvanje inspektora temeljem Zakona o zaštiti bilja.

Članak 59.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Zastupničkog doma Hrvatskog sabora da izradi i objavi pročišćeni tekst Zakona o zaštiti bilja.

Članak 60.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

2. **Obrazloženje Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti bilja**

Uz članak 1.

Odredbom članka 1. predloženog Zakona određene su definicije zaštite bilja, integrirane zaštite bilja i biološke zaštite bilja. Definicije su usklađene s izrazima definiranim u smjernicama Europske unije iz područja zaštite bilja i definicijama određenim u standardima Međunarodne konvencije o zaštiti bilja.

Uz članak 2.

Predloženim odredbama se štetočinje bilja, koje predstavljaju opasnost za zdravlje određenih biljaka i za opstanak pojedinih vrsta bilja te određeno bilje i biljni proizvodi, razvrstavaju u popise. Popise štetočinja bilja i određenog bilja za koje vrijede posebni uvjeti prilikom uvoza propisuje ministar. Radi sprječavanja unosa i širenja štetočinja bilja s navedenih popisa provodi se zdravstveni nadzor i mjere u skladu s odredbama ovoga Zakona. Popise utvrđuje ministar poljoprivrede i ministarstva.

Uz članak 3.

Navedenim odredbama određene su definicije odnosno izrazi: sredstva za zaštitu bilja, pripravci i djelatne tvari i njihovo značenje u skladu s izrazima definiranim u smjernicama Europske unije iz područja zaštite bilja.

Uz članak 4.

Odredbama ovoga članka regulirano je stavljanje u promet i uporaba uređaja za primjenu sredstava za zaštitu bilja. Uređaji za primjenu sredstava za zaštitu bilja smiju se staviti u promet i upotrebljavati samo ako posjeduju svjedodžbu kojom se potvrđuje da ispunjavaju propisane uvjete i nad kojima je proveden kontrolni pregled ispravnosti rada. Nadalje određeno je da pravnu osobu za ispitivanje uređaja i za izdavanje svjedodžbi, te pravnu ili fizičku osobu za obavljanje redovitih kontrolnih pregleda određuje ministar.

Uz članke 5., 6. i 7.

Poslove zaštite bilja provode državna tijela i institucije iz navedenog područja te posjednici bilja. Poslove zaštite bilja i obveze koje proističu iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, te provođenje odredbi međunarodnih konvencija i ugovora iz područja zaštite bilja, a naročito Međunarodne konvencije o zaštiti bilja i Sporazuma o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera, koji obvezuju Republiku Hrvatsku, obavljaju Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva i Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo, Zavod). Ministar može, u slučaju potrebe, odrediti i druge stručne i znanstvene institucije za provođenje određenih poslova i zadataka iz područja zaštite bilja.

Odredbama ovih članaka specificirana su ovlaštenja, dužnosti, zadaci i poslovi Ministarstva i Zavoda.

Uz članke 8. i 9.

Navedenim odredbama daje se ovlaštenje ministru da donosi programe i propisuje mjere za zaštitu bilja od štetočinja bilja. Naređene mjere obvezuju posjednike bilja.

Ministar može narediti provođenje novih mjera i postupaka koji nisu predviđeni ovim Zakonom i propisima, ali uz uvjet da su u skladu s dostignućima znanosti i s primjenom dobre gospodarske prakse i to samo u slučaju kad su usklađeni s propisima i standardima Europske unije.

Ovakva odredba predviđena je iz razloga što se u momentu pisanja izmjena i dopuna ovog Zakona ne znaju unaprijed sve odredbe koje se nalaze u propisima Europske unije, a koje ćemo postupno ugrađivati u hrvatsko zakonodavstvo. Propisi Europske unije uglavnom su dati u obliku smjernica (Directives) i odluka (Decisions) koje ćemo u našem zakonodavstvu ugraditi u pravilnike i naredbe. Stoga u Zakonu treba postojati odredba, na temelju koje će se moći izdati pravilnik ili naredbu u slučaju da u Zakonu nema članka, koji bi bio osnova za donošenje novih pravilnika ili naredbi, a da se ne gubi na vremenu dok se čeka donošenje novog Zakona.

Uz članak 10.

Predloženom odredbom dopunjuje se članak 13. važećeg Zakona novim stavcima. Obvezuje se posjednik bilja da u sustavu integrirane proizvodnje provodi propisane postupke integrirane zaštite bilja. Postupke i način primjene integrirane zaštite bilja, način provođenja postupaka i provjere primjene sredstava za zaštitu bilja itd. propisuje ministar.

U važećem Zakonu nije bilo članaka koji su regulirali postupke integrirane zaštite bilja. Primjena integrirane zaštite bilja u sustavu integrirane proizvodnje izuzetno je važan segment i pozitivan pomak u poljoprivrednoj proizvodnji s povoljnim utjecajem na okoliš, jer upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja smanjuje na najmanju moguću mjeru.

Uz članak 11.

Predloženom odredbom ukida se dosadašnja obveza koja se odnosila na utvrđivanje postotka štetnosti štetočinja bilja prema listi gospodarskih štetočinja bilja.

Uz članke 12. i 13.

Najprimjerenije mjesto za pregled zdravstvenog stanja bilja je samo mjesto proizvodnje. Navedenim odredbama utvrđuje se u domaćoj proizvodnji obvezatan zdravstveni pregled na mjestu proizvodnje najvažnijih kategorija bilja, a to je reprodukcijski materijal. Za sjeme poljoprivrednog bilja, poljoprivredni sadni materijal, šumsko sjeme šumske sadnice i usjeve i objekte na kojima se oni proizvode propisuje se vrijeme, način i učestalost provođenja obvezatnog zdravstvenog pregleda te postupci u slučaju utvrđivanja prisutnosti karantenskih štetočinja bilja ili propisanih gospodarski važnih štetočinja bilja. Nadalje određeno je da ministar propisuje pravnu i fizičku osobu koja provodi zdravstveni pregled te da ministar propisuje uvjete i metode provjere tretiranja sjemena određenih biljnih vrsta i uvjete koje mora ispunjavati uvozno tretirano sjeme.

Uz članak 14.

Predloženom odredbom propisano je da pravne i fizičke osobe koje se bave pružanjem usluga suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja u poljoprivredi i šumarstvu trebaju biti upisane u Upisnik pravnih i fizičkih osoba koje pružaju usluge suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja u poljoprivredi i šumarstvu i ispunjavati uvjete koje propisuje ministar.

Uz članke 15. i 16.

Navedenim odredbama brišu se stavci 4., 6. i 7. članka 25. i članak 26. Obveze vezane na bilje koje potječe s područja zaraženog karantenskom štetnočinjom bilja propisat će ministar, temeljem članka 8. Članak 26. briše se jer prijevoznici nisu vlasnici navedenog bilja, pa time niti odgovorni za propisanu dokumentaciju.

Uz članke 17. do 28.

Predloženim odredbama utvrđuju se obveze i postupci prilikom uvoza i provoza pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta nadzora.

Određene pošiljke bilja, za koje je obavezan zdravstveni pregled, smiju se uvoziti ili provoziti preko ulaznih graničnih prijelaza koje određuje ministar. Obavezni zdravstveni pregled (fitosanitarni pregled) obavlja inspekcija zaštite bilja (fitosanitarna inspekcija).

Fitosanitarnim pregledom utvrđuje se ispunjava li pošiljka bilja propisane uvjete.

Određene vrste sadnog materijala pored fitosanitarnog pregleda na granici podliježu karantenskom praćenju.

Pravne i fizičke osobe koje se bave uvozom, proizvodnjom i preradom određenih vrsta bilja i biljnih proizvoda moraju biti upisane u propisane upisnike.

Kada se fitosanitarnim pregledom utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom (glede potrebne dokumentacije i zdravstvenog stanja), fitosanitarna inspekcija dopustit će uvoz pošiljke bilja. Ukoliko nisu ispunjeni uvjeti propisani Zakonom, fitosanitarna inspekcija rješenjem će zabraniti uvoz pošiljke bilja i narediti daljnje propisane postupke.

Za pošiljke bilja i biljnih proizvoda koje se provozе preko teritorija Republike Hrvatske i tom prilikom pretovaruju na teritoriju Republike Hrvatske, obavezan je fitosanitarni pregled. Fitosanitarni pregled se obavlja na propisanom mjestu i uz iste uvjete koje vrijede za uvozne pošiljke bilja.

Nije dopušteno otvaranje prijevoznih sredstava kojima se uvoze i provozе pošiljke bilja i pregledavanje istih, bez suglasnosti fitosanitarne inspekcije, osim poštanskih i putničkih pošiljaka, čiji sadržaj utvrđuje carinski službenik, niti uzimanje uzoraka iz pošiljaka, dok fitosanitarna inspekcija ne završi fitosanitarni pregled.

Uvoz, uzgoj i uporaba makro organizama za određene namjene provodi se uz uvjete koje propisuje ministar uz suglasnost ministra zaštite okoliša i prostornog uređenja.

Uvoznici, prijevoznici, otpremnici i carinski službenici dužni su o prispjeću pošiljke bilja koja s uvozi ili pretovaruje u provozu i koja podliježe fitosanitarnom pregledu, izvijestiti inspekciju zaštite bilja na ulaznom graničnom prijelazu.

Uz članke 29. i 30.

Navedenim odredbama određuju se djelatnosti koje obuhvaća promet sredstava za zaštitu bilja u smislu ovog Zakona. Nadalje određeno je da promet mogu obavljati pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su registrirane za obavljanje te djelatnosti. Određuje se da dio prometa koji se odnosi na trgovinu na malo sredstvima za zaštitu bilja mogu obavljati i fizičke osobe ako ispunjavaju propisane uvjete. Uvjete za obavljanje prometa koji se odnose na kadrove, opremu i smještaj propisuje ministar. Pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju promet sredstvima za zaštitu bilja na temelju rješenja o ispunjavanju uvjeta dodjeljuje se registarski broj i upisuju se u propisani upisnik. Radi nadzora nad prometom i upotrebom sredstava za zaštitu bilja Ministarstvo prikuplja podatke radi organiziranja i vođenja zbirke podataka.

Uz članke 31. do 34.

U navedenim odredbama propisan je postupak dobivanja rješenja o dozvoli za promet i primjenu sredstava za zaštitu bilja. Dozvola se izdaje na prijedlog Komisije za zaštitu bilja. Prijedlog se temelji na rezultatima fizikalnih, kemijskih i bioloških istraživanja koje provodi Zavod za zaštitu bilja. Metode za provođenje navedenih istraživanja propisuje ministar. Daljnjim odredbama propisane su iznimke odnosno slučajevi u kojima ministar može izdati dozvolu za promet i primjenu nekog sredstva za zaštitu bilja bez provođenja bioloških istraživanja ili bez provođenja fizikalnih, kemijskih i bioloških istraživanja ili samo uz djelomično istraživanje (kategorije: iznimna dozvola, istovjetna dozvola, privremena dozvola itd.).

Uz članke 34. do 35.

Predloženim odredbama određeno je tko može podnositi zahtjev za izdavanje dozvole. Zahtjev može podnijeti domaći proizvođač ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja zastupa domaćeg ili inozemnog proizvođača ako s njim ima sklopljen ugovor o zastupanju. Zahtjev se podnosi Ministarstvu. Troškove postupka u svezi s izdavanjem dozvole snosi podnositelj zahtjeva. Visinu troškova i sadržaj zahtjeva utvrđuje odnosno propisuje ministar. Određeno je da dozvola ima rok valjanosti do deset godina. Prije isteka valjanosti dozvole sredstvo za zaštitu bilja podliježe ponovnom istraživanju radi produženja njezine valjanosti. Utvrđen je rok u kojem se podnosi zahtjev za produženje valjanosti dozvole i postupci u slučaju saznanja o negativnim učincima sredstva za zaštitu bilja ili promjene statusa sredstva.

Uz članak 36.

Navedenom odredbom obvezuju se proizvođači ili uvoznici sredstva za zaštitu bilja provoditi redovnu kontrolu svake serije sredstva za zaštitu bilja. Inspektor zaštite bilja uzima uzorke radi provjere kemijskih i fizikalnih svojstava i biološke učinkovitosti sredstva za zaštitu bilja. Ministar propisuje način uzimanja uzoraka te kriterije i metodologiju provjere navedenih svojstava.

Uz članak 37.

Predloženom odredbom propisan je način unosa uzoraka sredstva za zaštitu bilja i privremenog uvoza sredstva za zaštitu bilja za koje nije izdana dozvola. Uvjete za unos i uvoz propisuje ministar.

Uz članke 38. do 39.

Predloženim odredbama propisuje se da oglašavanje ili druge vrste promidžbe treba biti sukladno izdanoj dozvoli za promet i primjenu sredstva za zaštitu bilja. Nadalje propisana je obveza pravnih i fizičkih osoba koje se bave Zakonom propisanim poslovima zaštite bilja da trebaju voditi određene evidencije i baze podataka. Određeno je da centralnu bazu podataka informacijskog sustava zaštite bilja vodi Ministarstvo. Ministarstvo vodi brigu o povezivanju s međunarodnim informacijskim sustavima na području zaštite bilja. Uvjete i način vođenja evidencija i baza podataka propisuje ministar.

Uz članke 40. i 41.

Predloženim odredbama dopunjuje se obveza plaćanja naknade i određuje se način financiranja za poslove zaštite bilja propisane Zakonom.

Uz članke 42. do 48.

Navedenim odredbama propisuje se inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona. Inspekcijski nadzor obavlja fitosanitarna inspekcija u Ministarstvu. Radi obavljanja poslova iz djelokruga fitosanitarne inspekcije u prvom stupnju propisuje se osnivanje područnih jedinica fitosanitarne inspekcije Ministarstva. Navedene područje jedinice osnovat će se preustrojem sadašnjih graničnih stanica za zaštitu bilja u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Osijeku i Goričanu.

Predloženim odredbama propisani su poslovi i ovlaštenja fitosanitarne inspekcije u područnim jedinicama i u Ministarstvu. Nadalje određuju se uvjeti vezani uz struku, koje mora ispunjavati osoba ako se natječe za radno mjesto inspektora zaštite bilja. Propisan je potupak žalbe na rješenje inspekcije.

Ovim odredbama predlaže se nova koncepcija jedinstvene inspekcije koja će biti nadležna za poslove zaštite bilja propisane ovim Zakonom. Umjesto sada postojećih inspekcija: granična inspekcija zaštite bilja i inspekcija zaštite bilja unutar Ministarstva te inspekcija zaštite bilja, koja je u sastavu Ureda državne uprave, a locirana u Županijama, osniva se fitosanitarna inspekcija u Ministarstvu (zapravo to je već postojeća dosadašnja granična inspekcija zaštite bilja koja ovim prijedlogom uz svoje postojeće, preuzima i poslove zaštite bilja propisane ovim Zakonom od «županijske inspekcije» i objedinjuje ih s poslovima sadašnje granične inspekcije zaštite bilja, pa će u njejoj nadležnosti biti kompletan i jedinstven zdravstveni nadzor i to počevši od uvoza, unutarnjeg prometa i same proizvodnje na polju. Ovakav prijedlog izrađen je radi usklađivanja sa zahtjevima EU, koja traži potpun uvid i nadzor inspekcije u cijelom lancu: trgovini (pokrivanje uvoza, unutarnjeg prometa i izvoza) i u proizvodnji, koja se u ovom području odvija na polju. EU zahtjevi su da nadležnost nad inspekcijom ima jedno jedinstveno državno tijelo, koje će biti odgovorno za komunikaciju sa Komisijom Europske unije.

Sadašnje postojanje dviju inspekcija sa dva autoriteta (Ministarstvo i Ured državne uprave) ne odgovara zahtjevima EU. Tim više što županijska inspekcija, pored ovlasti iz Zakona o zaštiti bilja odrađuje inspekcijske poslove po drugim zakonima iz područja poljoprivrede, a što nije sukladno fitosanitarnim zahtjevima i propisima EU.

Uz članak 49. i 50.

Navedenim odredbama propisana je obveza inspektora zaštite bilja da posjeduje iskaznicu kojom dokazuje svoj identitet i ovlasti. Nadalje propisano je da inspektor u obavljanju posla koristi zaštitnu odjeću, zatim način vođenja očevidnika, obrazac iskaznice, postupak izdavanja iskaznice, popis i vrsta odjeće.

Uz članke 51. do 60.

Ovim odredbama propisuju se kaznene odredbe i završne odredbe.

U prijedlogu kaznenih odredbi prilikom izrade ovog prijedloga prvotno su predviđene kazne u jednakom iznosu za fizičke i pravne osobe. Međutim radi donošenja novog Zakona o prekršajima («Narodne novine» br. 88 od 24.07.02) trebalo je uskladiti iznose novčanih kazni sa iznosima propisanim u novom Zakonu. Navedeni Zakon za fizičke osobe predviđa značajno niže iznose kazni u odnosu na pravne osobe, a za iste radnje.

U prijedlogu završnih odredbi uređuje se ovlast izvršenja poslova inspektora imenovanih u zvanje inspekcije zaštite bilja i graničnih inspektora zaštite bilja do trenutka novog imenovanja vezanog uz postupak preustroja postojeće inspekcije. Prema datom prijedlogu, sve postojeće inspekcije obavljaju svoje sadašnje poslove do trenutka ustrojenja područnih jedinica fitosanitarne inspekcije Ministarstva. Rok za ustroj područnih jedinica fitosanitarne inspekcije Ministarstva je dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

VI. TEKST VAŽEĆEG ZAKONA

ZAKON O ZAŠTITI BILJA
(«Narodne novine» br. 10/94)

1. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje zaštita bilja i biljnih proizvoda od štetočina bilja, zdravstvena kontrola bilja u prometu, promet sredstava za zaštitu bilja i uređaja za njihovu primjenu te sprečavanje štetnih posljedica od primjene sredstava za zaštitu bilja po zdravlje ljudi, životinja, bilja i okoliša, i druga pitanja važna za provođenje jedinstvenog sustava zaštite bilja u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

(1) Biljem se, u smislu ovoga Zakona, razumijeva živo bilje i njegovi dijelovi, sjeme i sadni materijal, tlo i drugi supstrati kao stanište bilja i organska gnojiva.

(2) Biljnim se proizvodima u smislu ovoga Zakona, razumijevaju neprerađeni proizvodi biljnog podrijetla, biljni plodovi i prerađeni proizvodi biljnog i životinjskog podrijetla koji zbog svoje naravi ili načina prerade mogu biti opasni zbog širenja štetočinja bilja.

Članak 3.

(1) Štetočinja bilja, u smislu ovoga Zakona, je svaki oblik biljnog ili životinjskog svijeta kao i svaki patogeni uzročnik koji je štetan ili potencijalno štetan za bilje i biljne proizvode.

(2) Štetočinje bilja su:

1. uzročnici biljnih bolesti: viroidi, virusi, mikoplazme, spiroplazme, bakterije, rikecije, gljive i parazitske biljke,
2. organizmi životinjskog podrijetla štetne nematode, štetni puževi, štetne grinje, štetne stonoge, štetni kukci, štetne ptice i štetni sisavci,
3. korovi - nepoželjne biljne vrste koje prate kulturno bilje ili žive s njim u zajednici i štetno utječu na njih, kao i biljne vrste koje neželjeno rastu u vodama, na prugama, putovima, igralištima i drugim površinama.

Članak 4.

(1) Štetočinje bilja, u smislu ovoga Zakona, prema svojoj važnosti, mogu biti karantenske, gospodarski važne i ostale.

(2) Karantenska štetočinja bilja je štetočinja koja je potencijalno štetna za gospodarstvo zemlje, koja još ne postoji u Republici Hrvatskoj ili je ograničeno proširena i koja radi sprečavanja njena unošenja ili proširenja zahtijeva poduzimanje posebnih postupaka za suzbijanje ili iskorjenjivanje.

(3) Gospodarski važna štetočinja bilja je rasprostranjena u Republici Hrvatskoj, može uzrokovati veću gospodarsku štetu i suzbija se propisanim postupcima.

(4) Ostale štetočinke bilja pojavljuju se redovno ili povremeno, a mogu se uspješno suzbijati odgovarajućim postupcima i programima zaštite bilja.

(5) Liste karantenskih i gospodarski važnih štetočinja bilja donosi ministar poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: ministar) i objavljuju se u "Narodnim novinama".

Članak 5.

Sredstvima za zaštitu bilja, u smislu ovoga Zakona razumijevaju se kemijski proizvodi ili proizvodi biološkog podrijetla, namijenjeni za sprečavanje i suzbijanje štetočinja bilja i biljnih proizvoda, za djelovanje na životne procese biljaka na način različit od sredstava za hranidbu bilja (sredstva za ranije opadanje lišća i drugih nadzemnih dijelova biljaka, za regulaciju rasta biljaka, za prorjeđivanje, sprečavanje preranog opadanja i lakšeg ubiranja plodova i sl.), te kemijski proizvodi koji se dodaju tim sredstvima radi poboljšanja njihova djelovanja.

Članak 6.

(1) Uređaji, aparati i strojevi za primjenu sredstava za zaštitu bilja smiju se staviti u promet, ako je njihovom upotrebom omogućeno sprečavanje pojave, suzbijanje i uništavanje štetočinja bilja i biljnih proizvoda i omogućena zaštita od štetnog djelovanja sredstava za zaštitu bilja na bilje, ljude, životinje i okoliš.

(2) U promet se stavljaju uređaji, aparati i strojevi za primjenu sredstava za zaštitu bilja koji su atestirani i imaju upute za njihovu upotrebu.

(3) Ministar propisuje način atestiranja i izdavanja atesta za uređaje, aparate i strojeve za primjenu sredstava za zaštitu bilja, određuje pravnu osobu za atestiranje i uređaje, aparate i strojeve za primjenu sredstava za zaštitu bilja koji će se atestirati i donosi popis atestiranih uređaja, koji se objavljuje u "Narodnim novinama".

Članak 7.

(1) U svrhu obavljanja poslova praćenja razvoja, proizvodnje, prometa i primjene sredstava za zaštitu bilja i drugih poslova određenih ovim Zakonom, osniva se pri Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva Komisija za zaštitu bilja (u daljnjem tekstu Komisija).

(2) Komisiju iz stavka 1. ovoga članka osniva i njenog predsjednika, članove i tajnika imenuje ministar iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika, rješenjem koje se objavljuje u "Narodnim novinama". (3) Predsjedniku, članovima i tajniku Komisije pripada naknada za rad, u visini koju odredi ministar.

II. OBAVLJANJE POSLOVA ZA ZAŠTITU BILJA

Članak 8.

Poslove zaštite bilja u poljoprivredi i šumarstvu obavlja Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu osnoosnovan kao ustanova (u daljnjem tekstu: Zavod), kojeg rješenjem osniva Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) prema odredbama Zakona o ustanovama.

Članak 9.

(1) Zavod u obavljanju poslova zaštite bilja dužan je:

1. za područje općine osigurati:

- praćenje pojava, rasprostranjenosti i štetnosti svih štetočinja bilja, te vođenje evidencije o tim pojavama i njihovoj rasprostranjenosti,
- odredili rokove i način sprečavanja i suzbijanja štetočinja bilja, te na najbrži način izvijestiti o tome vlasnika, posjednika ili držatelja bilja, zemljišta za smještaj, preradu i čuvanje bilja i biljnih proizvoda, uređaja za preradu bilja, sredstava za prijevoz bilja i uređaja, aparata i strojeva za primjenu sredstava za zaštitu bilja (u daljnjem tekstu: posjednik bilja),
- redovno izvješćivanje o pojavi određenih štetočinja bilja kao i o poduzetim mjerama županijskih ureda i gradskog ureda Grada Zagreba nadležnih za poslove zaštite bilja.

2. za područje županije osigurati:

- prikupljanje i korištenje meteoroloških podataka od značenja za pojavu, širenje i suzbijanje štetočinja bilja,
- redovno izvješćivanje Ministarstva o pojavi određenih štetočinja bilja kao i o poduzetim postupcima za njihovo sprečavanje i suzbijanje, osigurati izradu programa za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu na području županije,
- osigurati sustavnu naobrazbu poljoprivrednih proizvođača o zaštiti bilja od štetočinja bilja.

Članak 10.

(1) Radi praćenja učinkovitosti Zavod je dužan u obavljanju poslova iz članka 9. ovoga Zakona izvješćivati Ministarstvo.

(2) Način i rokove izvješćivanja iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

III. SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ŠTETOČINA BILJA

Članak 11.

(1) Ministar propisuje svake godine, na prijedlog komisije, minimum mjera za zaštitu bilja od štetočinja bilja, koje su dužni provesti svi posjednici bilja.

(2) Posjednik bilja snosi troškove u svezi s naređenim mjerama u skladu s ovim Zakonom, ako troškove ne snosi Republika Hrvatska.

(3) Propisom iz stavka 1. ovoga članka uredit će se i način raspoređivanja sredstava koja osigurava Republika Hrvatska za financiranje naređenih mjera iz stavka 1. ovo ga članka.

Članak 12.

(1) Radi sprečavanja pojave, širenja ili utvrđivanja prisutnosti štetočinja bilja te radi sprečavanja unošenja i širenja štetočinja bilja iz drugih zemalja i njihova suzbijanja u Republici Hrvatskoj, ministar može:

1. zabraniti uzgoj za određeno vrijeme i na određenom području pojedinih vrsta bilja ili kultivara poljoprivrednog i šumskog bilja,
2. narediti obvezno sudjelovanje u otkrivanju i suzbijanju štetočinja bilja i upotrebi opreme u tu svrhu,
3. narediti uništavanje bilja i ambalaže,
4. narediti suzbijanje štetočinja bilja,
5. narediti druge agrotehničke, mehaničke, fizikalne kemijske i biološke postupke,
6. ograničiti ili zabraniti uvoz ili provoz preko teritorija Republike Hrvatske pojedinih vrsta bilja, ako postoji opasnost da se uvozom ili provozom mogu unijeti u zemlju karantenske štetočinje bilja,
7. ograničiti ili zabraniti osobama prijelaz državne granice u oba smjera, ako se u većim razmjerima na graničnom području Republike Hrvatske ili susjednoj zemlji pojavi karantenska štetočinja bilja,
8. odrediti karantenski nadzor nad pojedinim vrstama bilja koje se uvoze radi uzgoja,
9. narediti organiziranje stručnih pregleda zemljišta objekata i bilja radi otkrivanja karantenskih štetočinja bilja,
10. dozvoliti jednokratni uvoz sredstava za zaštitu bilja koje nema dozvolu u slučaju pojave nepredviđeno nove štetočinje ili radi poremećaja na tržištu sredstvima za zaštitu bilja i to pod uvjetom da sredstvo ima dozvolu u najmanje dvije zemlje Europske unije ili Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj,
11. ograničiti ili zabraniti promet pojedinih vrsta bilja
12. propisati u skladu s dostignućima znanosti i dobre gospodarske prakse posebne postupke kad nisu uređeni ovim Zakonom.

(2) Troškove provođenja postupka za zaštitu bilja snose posjednici bilja, a za uništeno bilje i ambalažu posjednik bilja nema prava na naknadu.

Članak 13.

Posjednik bilja dužan je:

1. pregledavati svoje bilje, zemljište, prostorije za smještaj bilja i biljnih proizvoda, uređaje za preradu bilja, sredstva za prijevoz bilja i uređaje za primjenu sredstava za zaštitu bilja,
2. provoditi postupke za sprečavanje pojava i širenja štetočinja bilja i suzbijati ih na svom bilju, zemljištu i objektima.

3. o pojavi štetočinja bilja izvjestiti Zavod ili županijski ured ili gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove zaštite bilja koji o tome izvješćuje zavod. 4. upotrebljavati sredstva za zaštitu bilja prema uputama koje su uz njih priložene.

Članak 14.

(1) Posjednik bilja dužan je preventivnim postupcima sprečavati pojavu iznad dozvoljenog postotka štetnosti svih štetočinja bilja. Pri pojavi gospodarski važnih štetočinja bilja dužan ih je suzbijati na način sukladan dobroj gospodarskoj praksi.

(2) Ako posjednik bilja ne provede postupke iz stavka 1. ovoga članka provođenje tih postupaka naredit će županijski ured ili gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove zaštite bilja (u daljnjem tekstu ured za zaštitu bilja).

(3) Ako posjednik bilja ne provede naređene postupke iz stavka 2. ovoga članka, ured za zaštitu bilja povjerit će izvršenje tih postupaka pravnoj ili fizičkoj osobi koja ima stručnu službu ili stručnjaka za zaštitu bilja, na trošak posjednika bilja.

(4) Postotak štetnosti iz stavka 1. ovoga članka, najkasnije godinu dana nakon donošenja liste gospodarski važnih štetočinja bilja iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona propisuje ministar.

Članak 15.

(1) Poljoprivredni usjevi za proizvodnju sjemena, objekti za proizvodnju šumskog sjemena i objekti za proizvodnju sadnog materijala višegodišnjih biljaka podliježu, najmanje dva puta tijekom vegetacije obvezatnom zdravstvenom pregledu, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

(2) Uskladišteno bilje i biljni proizvodi te objekti iz članka 17 stavka 1. ovoga Zakona podliježu obvezatnom zdravstvenom pregledu.

(3) Sjeme i sadni materijal koji potječu od poljoprivrednih usjeva za proizvodnju poljoprivrednog sjemena ili s objekata za proizvodnju šumskog sjemena i objekata za proizvodnju sadnog materijala višegodišnjih biljaka, kao i sjeme i sadni materijal iz uvoza koji nisu zdravstveno pregledani, ne smije se staviti u promet.

(4) Sadni materijal višegodišnjeg bilja ne može se dva ili više puta staviti u promet bez ponovljenog obvezatnoga zdravstvenog pregleda.

(5) Obvezatni zdravstveni pregled usjeva i objekata iz stavka 1. i 2. ovoga članka i pregled proizvodnje bezvirusnog sjemena i sadnog materijala obavlja Zavod.

(6) Ako se na usjevu ili objektu iz stavka 1. ovoga članka pri obvezatnom zdravstvenom pregledu tijekom vegetacije odredi prisutnost karantenske ili određene gospodarski važne štetočine bilja, naredit će se postupke njihova suzbijanja i iskorjenjivanja.

(7) O zdravstvenom stanju usjeva i objekata iz stavka 1. i 2. ovoga članka svjedodžbu o zdravstvenom stanju izdaje Zavod. Zdravstveno stanje poljoprivrednih usjeva za proizvodnju sjemena unosi se u uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva za proizvodnju poljoprivrednog sjemena u skladu s propisom o sjemenu i sadnom materijalu.

(8) Vrijeme i način provođenja obvezatnoga zdravstvenog pregleda i mjerila za utvrđivanje zdravstvenog stanja usjeva i objekata iz stavka 1. i 2. ovoga članka te obrasce svjedodžbi o zdravstvenom stanju usjeva i objekata iz stavka 7. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 16.

(1) Za proizvodnju bilja ne smiju se upotrebljavati ni stavljati u promet sjeme i sadni materijal koji su zaraženi karantenskom štetočinjom bilja.

(2) Sjeme i sadni materijal ne smiju se upotrebljavati niti stavljati u promet ni ako su zaraženi određenim gospodarski važnom štetočinjom bilja u postotku većem od postotka što ga za pojedine vrste bilja odredi ministar.

(3) Vrste sjemena što ih odredi ministar moraju prije stavljanja u promet ili prije upotrebe za vlastitu proizvodnju, biti podvrgnute tretiranju odgovarajućim sredstvom za zaštitu bilja.

(4) Na deklaraciji svakog originalnog pulsiranja sjemena koje je podvrgnuto tretiranju obvezno se navede podaci o tome kojim je sredstvom za zaštitu bilja obavljeno tretiranje uz pripomenu: "sjeme je zatrovano i ne smije se upotrebljavati za prehranu ljudi, domaćih životinja, riba, ptica i divljači".

(5) Odredbe stavka 4. ovoga članka ne odnose se na sjeme koje je podvrgnuto samo fumigaciji.

Članak 17.

(1) Skladišta i drugi objekti ili prostorije za smještaj bilja moraju imati potrebnu opremu i ispunjavati druge propisane uvjete za sprečavanje i suzbijanje štetočinja bilja.

(2) Građevna dozvola za građenje i rekonstrukciju objekata iz stavka 1. ovoga članka ne može se izdati bez suglasnosti ureda za zaštitu bilja. Suglasnost se daje ako je tehnička dokumentacija u skladu s propisanim uvjetima za sprečavanje i suzbijanje štetočinja bilja.

(3) Opremu i druge uvjete iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 18.

(1) Na objektima za proizvodnju, smještaj, preradu i čuvanje bilja, uređajima i alatima za primjenu i na sredstvima za prijevoz bilja, na kojima je utvrđena karantenska štetočinja bilja mora se obaviti njezino iskorjenjivanje.

(2) U objektima i sredstvima iz stavka 1. ovoga članka u kojima je utvrđena prisutnost karantenske štetočinje bilja mora se isključiti mogućnost unošenja ili iz njih iznošenja bilja i drugih predmeta (uređaja, strojeva i sl.) kojima se štetočinja bilja može prenijeti dok se ne iskorijeni.

Članak 19.

- (1) Poslove suzbijanja i iskorjenjivanja štetočinja bilja mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje udovoljavaju propisanim uvjetima.
- (2) Uvjete kojima mora udovoljavati pravna i fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.
- (3) Ured za zaštitu bilja utvrđuje rješenjem jesu li ispunjeni propisani uvjeti iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 20.

- (1) Postupci uništavanja bilja mogu se narediti samo ako je bilje zaraženo karantenskom štetočinjom bilja koja se ne može suzbiti na drugi način, a bilje se ne može upotrijebiti u druge svrhe bez opasnosti od širenja karantenske štetočinje bilja ili ako je uzgoj toga bilja zabranjen.
- (2) Postupci uništavanja sjemena, sadnog materijala i ambalaže mogu se narediti i ako su zaraženi određenom gospodarski važnom štetočinjom bilja iznad postotka određenog mjerilima za utvrđivanje zdravstvenog stanja sjemena i sadnog materijala, koja se ne može suzbiti na uobičajeni način, a bilje se ne može upotrijebiti u druge svrhe bez opasnosti od širenja štetočinje bilja.
- (3) Uvjete i način uništavanja bilja propisuje ministar te određuje tko snosi troškove iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 21.

- (1) Zabranjeno je neovlašteno davati ili objavljivati podatke o karantenskoj štetočinji bilja.
- (2) Podaci o karantenskoj štetočinji bilja objavljuju se prema propisu kojeg donosi ministar.

Članak 22.

- (1) Postrojbe Hrvatske vojske poduzimaju postupke za suzbijanje štetočinja bilja u objektima koje upotrebljavaju i obavještavaju ured za zaštitu bilja na čijem se području nalazi postrojba ili služba, o pojavi štetočinja te o postupcima poduzetim za njihovo suzbijanje.
- (2) Propise o ustroju i radu službe za zaštitu bilja u postrojbama Hrvatske vojske donosi ministar obrane uz suglasnost ministra.

Članak 23.

Ministarstvo unutarnjih poslova unutar svoje nadležnosti, dužno je uredu za zaštitu bilja i Zavodu, na njihov zahtjev, pružati pomoć u provođenju postupaka za zaštitu bilja koje su propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

IV. ZDRAVSTVENA KONTROLA BILJA U PROMETU

1. Zdravstvena kontrola bilja u unutarnjem prometu

Članak 24.

(1) Bilje se može stavljati u unutarnji promet ako nije zaraženo karantenskom štetočinjom ili gospodarski važnom štetočinjom bilja iznad postotka određenog mjerilima za utvrđivanje zdravstvenog stanja sjemena i sadnog materijala.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, bilje koje je zaraženo karantenskom štetočinjom bilja, a sjeme i sadni materijal koji su zaraženi i gospodarski važnom štetočinjom bilja iznad postotka štetnosti, mogu se uz propisane uvjete, staviti u unutarnji promet radi industrijske prerade, neposredne potrošnje ili u znanstvene svrhe.

(3) Uvjete za stavljanje u promet bilja, sjemena i sadnog materijala iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 25.

(1) Bilje s područja zaraženog karantenskom štetočinjom bilja (zaraženo područje), kojim se može prenijeti karantenska štetočinja bilja i radi koje je to područje proglašeno zaraženim, podliježe obvezatnom zdravstvenom pregledu u mjestu utovara prije otpremanja u područje koje nije zaraženo karantenskom štetočinjom bilja, ili u drugo zaraženo područje ako se prevozi preko nezaraženog područja.

(2) Sadni materijal, prije otpremanja s objekta na kojem je proizveden, podliježe obvezatnome zdravstvenom pregledu.

(3) Obvezatni zdravstveni pregled iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja Zavod. O obavljenom zdravstvenom pregledu izdaje se svjedodžba o zdravstvenom stanju bilja.

(4) Ako bilje nije zaraženo karantenskom štetočinjom bilja iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a sjeme i sadni materijal i gospodarski važnom štetočinjom bilja, iznad postotka određenog mjerilima za utvrđivanje zdravstvenog stanja sjemena i sadnog materijala, pošiljatelju se izdaje uvjerenje o zdravstvenom stanju bilja u unutarnjem prometu, koja vrijedi 15 dana od dana izdavanja. Ako je bilje zaraženo, donijet će se rješenje o zabrani njegova otpremanja.

(5) Ministar proglašava područja zabranjena karantenskom štetočinjom bilja.

(6) Uvjerenje o zdravstvenom stanju bilja u unutarnjem prometu izdaje ured za zaštitu bilja na temelju svjedodžbe o zdravstvenom stanju bilja iz stavka 3. ovoga članka.

(7) Obrazac uvjerenja i svjedodžbe o zdravstvenom stanju bilja iz stavka 3. i 6. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 26.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju usluge željezničkoga, pomorskoga, riječnoga, zračnoga, cestovnog i poštanskog prometa, ne smiju prevoziti sjeme i sadni materijal bez uvjerenja o zdravstvenom stanju bilja u unutarnjem prometu.

2. Zdravstvena kontrola bilja pri uvozu, izvozu i provožu

Članak 27.

(1) Bilje se može uvoziti, izvoziti i provoziti samo preko određenih graničnih prijelaza. (2) Granične prijelaze iz stavka 1. ovoga članka određuje ministar.

Članak 28.

(1) Pošiljke bilja i drugih proizvoda i predmeta koji se uvoze, a kojima se mogu prenositi štetočinje bilja, moraju imati svjedodžbu o zdravstvenom stanju bilja (fitocertifikat), izdan od zemlje izvoznice u skladu s međunarodnom konvencijom. Te pošiljke podliježu obvezatnom zdravstvenom pregledu na graničnom prijelazu, koji obavlja ovlašteni državni službenik Ministarstva (u daljnjem tekstu: granična inspekcija zaštite bilja).

(2) Svjedodžbu iz stavka 1. ovoga članka mora imati i bilje što ga fizičke osobe unose u Republiku Hrvatsku ili ga dobivaju poštanskim pošiljkama.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pojedine vrste bilja, što ih odredi ministar, mogu se, uz određne uvjete, uvoziti i bez svjedodžbe o zdravstvenom stanju pošiljke ako se obvezatnim zdravstvenim pregledom na graničnom prijelazu utvrdi da nisu zaražene karantenskom ili određenom gospodarski važnom štetočinjom bilja.

(4) Način obavljanja obvezatnog zdravstvenog pregleda iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar te određuje uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 29.

(1) Sadni materijal višegodišnjih biljaka kojim se prenose ili se mogu prenijeti karantenske štetočinje bilja, čija se prisutnost ne može utvrditi pri obvezatnom zdravstvenom pregledu na graničnom prijelazu (skrivena zaraza), podliježe praćenju zdravstvenog stanja kod krajnjeg korisnika (na mjestu sadnje), uz propisane uvjete karantenskog nadzora.

(2) Iznimno, ako je zdravstveno stanje sadnog materijala višegodišnjih biljaka iz stavka 1. ovoga članka praćeno kod proizvođača u skladu s odredbama ovoga Zakona, ne podliježe praćenju zdravstvenog stanja kod krajnjeg korisnika.

(3) Zdravstveno stanje sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka prati Zavod.

(4) Granična inspekcija zaštite bilja koja je obavila obvezatni zdravstveni pregled sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka izvješćuje Zavod o vrsti i količini, uvozniku i krajnjem korisniku toga materijala.

(5) Uvjete karantenskog nadzora i vrste sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 30.

(1) Ako pošiljka bilja koja se uvozi nema svjedodžbu o zdravstvenom stanju, osim pošiljaka za koje je određeno da svjedodžba o zdravstvenom stanju nije obvezna (članak 28. stavak 3.) i uzoraka bilja koji se na temelju odobrenja Ministarstva mogu uvoziti bez svjedodžbe o zdravstvenom stanju (članak 35. stavak 1.) granična inspekcija zaštite bilja naredit će rješenjem da se pošiljka vrati pošiljatelju, a ako se radi o poštanskoj pošiljci, da se vrati pošiljatelju ili uništi.

(2) Bilje što ga fizičke osobe unose u Republiku Hrvatsku bez svjedodžbe o zdravstvenom stanju ako je ona obvezna, oduzet će carinarnica i predati graničnoj inspekciji zaštite bilja radi uništenja uz nazočnost carinske službe.

(3) Ako pošiljka iz stavka 1. ovoga članka ili bilje iz stavka 2. ovoga članka ima svjedodžbu o zdravstvenom stanju, ali se obvezatnim zdravstvenim pregledom utvrdi da je pošiljka ili bilje zaraženo karantenskom štetočinjom bilja ili gospodarski važnom štetočinjom bilja iznad određenoga postotka, koja se na mjestu uvoza ne može potpuno suzbiti, granična inspekcija zaštite bilja neće dopustiti uvoz tekve pošiljke ili takvog bilja.

(4) Granična inspekcija zaštite bilja, rješenjem će narediti da se pošiljka iz stavka 3. ovoga članka vrati ili uništi ako postoji opasnost od širenja zaraze.

(5) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, ako granična inspekcija zaštite bilja ocijeni da se utvrđena zaraza može uspješno suzbiti, dopustit će da se takva pošiljka, uz propisane uvjete, preveze do najbližeg mjesta na kojem se ti postupci mogu obaviti.

(6) Način uništavanja pošiljaka iz stavka 1. do 3. ovoga članka, postotak zastupljenosti pojedinih gospodarski važnih štetočinja bilja iz stavka 3. ovoga članka i uvjete iz stavka 5. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 31.

(1) Pošiljke bilja koje se provoze preko teritorija Republike Hrvatske i pretovaraju u druga prijevozna sredstva moraju imati svjedodžbu o zdravstvenom stanju bilja izdanu od zemlje izvoznice i podliježu obvezatnom zdravstvenom pregledu u mjestu pretovara.

(2) Pošiljke bilja iz stavka 1. ovoga članka mogu se pretovariti u druga prijevozna sredstva samo u mjestima koja su određena za promet bilja preko državne granice.

(3) Ako se obvezatnim zdravstvenim pregledom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi prisutnost karantenske a za određene gospodarski važne štetočinke bilja u postotku većem od propisanog postotka, granična inspekcija zaštite bilja zabranit će provoz pošiljke bilja i narediti da se ona vrati, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

(4) Način obavljanja obvezatnoga zdravstvenog pregleda iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 32.

(1) Pri uvozu i provožu pošiljaka bilja obvezatni zdravstveni pregled obavlja granična inspekcija: zaštite bilja: 1. na graničnom prijelazu, ako se pošiljka uvozi željezničkim, riječnim, pomorskim ili cestovnim prometnim prijevoznim sredstvima i pošiljke bilja koje unose putnici i posade prijevoznih sredstava, 2. na mjestu carinjenja ako se pošiljka uvozi sredstvima poštanskog ili zračnog prometa, 3. na kontejnerskom terminalu gdje je osigurano otvaranje kontejnera.

(2) Željeznički kolodvori, pomorska i riječna pristaništa, zrakoplovna pristaništa, cestovni granični prijelazi, kontejnerski terminali i pošte carinjenja, na kojima se obavlja obvezatni pregled iz stavka 1. ovoga članka moraju osigurati uvjete za sigurno i kvalitetno obavljanje zdravstvenog pregleda pošiljaka bilja. (

3) Pošiljke bilja koje se uvoze ne mogu se otvarati i pregledavati/odavati niti se mogu iz njih uzimati uzorci bez suglasnosti granične inspekcije zaštite bilja ili dok granična inspekcija zaštite bilja ne završi obvezatni zdravstveni pregled, osim poštanskih pošiljaka bilja kod kojih sadržaj pošiljke utvrđuje carinska služba. (4) Uvjete kojima moraju udovoljavati objekti za sigurno i kvalitetno obavljanje zdravstvenog pregleda pošiljaka bilja iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 33.

(1) Ako granična inspekcija zaštite bilja pri obvezatnom zdravstvenom pregledu pošiljke bilja koja se uvozi posumnja da je ona zaražena karantenskom štetočinom bilja ili gospodarski važnom štetočinjom bilja (skrivena zaraza), a na graničnom prijelazu to ne može utvrditi, povjerit će, u trošku uvoznika, laboratorijski pregled Zavodu. Ta se pošiljka bilja ne može ocariniti, a do dobivanja rezultata laboratorijskog pregleda nalazi se pod carinskim nadzorom.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na uzorke bilja za pravne osobe iz članka 35. ovoga zakona i na sjeme povrća i cvijeća u izvornom pakiranju ukupne mase do 100 g ili lukovice i gomolje cvijeća do jednog kg pojedinačne mase u izvornom pakiranju, s deklaracijom i podrijetlom iz zemalja Europske unije ili Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj.

Članak 34.

Na pošiljke bilja i sredstva za zaštitu bilja koja se izvoze u slobodne carinske zone ili u konsignacijska skladišta primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na uvoz pošiljaka bilja.

Članak 35.

(1) Pravne osobe koje se bave selekcijom, uvođenjem novih vrsta, sorti, linija, hibrida ili zaštitom bilja, izradom zbirki bilja, održavanjem banke genetskog materijala i koje razmjenjuju botaničke uzorke bilja mogu, na temelju odobrenja Ministarstva uvoziti uzorke bilja bez svjedodžbe o zdravstvenom stanju pošiljke. Pošiljke uzoraka bilja podliježu

obvezatnom zdravstvenom pregledu granične inspekcije zaštite bilja i nesmiju biti zaražene karantenskom štetočinjom bilja.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka može se izdati samo ako pravna osoba udovoljava uvjetima glede opreme, uređaja, kadrova i karantenskog objekta za provjeru zdravstvenog stanja bilja, čiji uvoz zahtijeva.

3) Zabranjen je uvoz organizama koji se razumijevaju korisnima, osim onih koji se komercijalno proizvode (paraziti i predatori kukaca, grinje i dr.) kultura gljivica (osim jestivih gljiva), bakterija, virusa i drugih, bez odobrenja Ministarstva i poduzimanja propisanih zaštitnih postupaka.

(4) Uvjete kojima mora udovoljavati pravna osoba iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 36.

(1) Pošiljke bilja što se izvoze ili reeksportiraju iz Republike Hrvatske uključujući i bilje iz slobodnih carinskih zona i konsignacijskih skladišta podliježu obvezatnom pregledu na mjestu utovara i moraju imati svjedodžbu o zdravstvenom stanju ili zdravstvenu svjedodžbu za reeksport bilja samo ako to zahtijeva zemlja uvoznica ili zemlja preko koje se pošiljka provози.

(2) Obvezatni zdravstveni pregled pošiljaka bilja na mjestu utovara i izdavanje svjedodžbe iz stavka 1. ovoga članka obavlja Zavod, a ako u mjestu utovara postoji granična inspekcija zaštite bilja, taj pregled i izdavanje svjedodžbe obavlja granična inspekcija zaštite bilja.

(3) Iznimno, ako obvezatni zdravstveni pregled pošiljke bilja koja se izvozi nije obavljen u mjestu utovara, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka taj će pregled obaviti granična inspekcija zaštite bilja na graničnom prijelazu, osim pošiljke sjemena i sadnog materijala koje se mora pregledati u mjestu utovara.

(4) Način obavljanja obvezatnog zdravstvenog pregleda iz stavka 1. i 3. i obrazac svjedodžbe o zdravstvenom stanju iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 37.

(1) Uvoznici, provoznici, prijevoznici, putnici, osoblje prijevoznih sredstava i carina, dužni su o prispieću pošiljke bilja, koja se uvozi ili pretovaruje u provozu i pošiljke sredstava za zaštitu bilja koje se uvozi ili pretovaruje u provozu, obavijestiti graničnu inspekciju zaštite bilja radi obavljanja obvezatnog zdravstvenog pregleda bilja ili provjere ima li sredstvo za zaštitu bilja dozvolu za promet i primjenu u Republici Hrvatskoj ili je rješenjem Ministarstva dopušten uvoz tog sredstva.

(2) Carinarnica ne može cariniti pošiljke bilja i sredstava za zaštitu bilja i ne može upućivati te pošiljke na carinjenje drugim carinarnicama dok granična inspekcija zaštite bilja na graničnom prijelazu preko kojeg se obavlja uvoz ne potvrdi da je obavljen obvezatni zdravstveni pregled pošiljke bilja, da je za sredstvo za zaštitu bilja izdana dozvola za promet i primjenu ili da je rješenjem Ministarstva dopušten uvoz tog sredstva.

(3) Način izvješćivanja i način potvrđivanja o obavljenom obvezatnom zdravstvenom pregledu pošiljaka bilja iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje ministar.

V. UVJETI ZA STAVLJANJE U PROMET SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Članak 38.

(1) Promet sredstava za zaštitu bilja, u smislu ovoga Zakona, je:

1. proizvodnja sredstava za zaštitu bilja,

2. uvoz sredstava za zaštitu bilja,
3. trgovina na veliko sredstvima za zaštitu bilja,
4. trgovina na malo sredstvima za zaštitu bilja u specijaliziranoj trgovini - poljoprivrednoj ljekarni,
5. trgovinske usluge u prometu sredstvima za zaštitu bilja, 6. uskladištenje sredstava za zaštitu bilja,
7. uništenje ostataka sredstava za zaštitu bilja i ambalaže

(2) Prometom sredstava za zaštitu bilja ne razumijeva se izvoz, provoz i prijevoz sredstava za zaštitu bilja.

(3) Promet sredstava za zaštitu bilja mogu obavljati pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su registrirane za tu djelatnost.

Članak 39.

(1) Pravna osoba iz članka 38. stavka 3. ovoga Zakona može početi s obavljanjem prometa sredstava za zaštitu bilja, ako udovoljava sljedećim uvjetima:

1. da ima uposlenog djelatnika koji ima završen agronomski ili šumarski fakultet smjera zaštite bilja, ratarskog ili voćarsko-vinogradarsko-vrtlarskog ili šumsko-gospodarskog, koji se brine o smještaju, čuvanju i izdavanju sredstava za zaštitu bilja te daje korisnicima upute o stručnoj primjeni,

2. da posjeduje odgovarajuće prostorije za smještaj, čuvanje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja, koje udovoljavaju propisanim tehničkim i sanitarno-higijenskim uvjetima

(2) Pravna osoba koja prodaje sredstva za zaštitu bilja na malo, u svakoj specijaliziranoj trgovini-poljoprivrednoj ljekarni mora imati uposlenog djelatnika s najmanje stručnom spremom četvrtog (IV/1) stupnja obrazovanja biljnog ili šumarskog smjera koji je osposobljen za čuvanje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja i davanje uputa o stručnoj primjeni.

(3) Uvjete iz stavka 1. ovoga članka za pravne osobe iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, Program te način i postupak osposobljavanja osoba iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

(4) Ured za zaštitu bilja utvrđuje rješenjem jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 40.

(1) Sredstva za zaštitu bilja stavljaju se u promet na temelju rješenja o dozvoli za promet i primjenu sredstava za zaštitu bilja (u daljnjem tekstu: dozvola), koju izdaje Ministarstvo.

(2) Dozvola se izdaje na temelju rezultata kemijskoga, fizikalnog i biološkog istraživanja sredstva i prijedloga Komisije iz članka 7. ovoga Zakona.

(3) Kemijsko, fizikalno i biološko istraživanje sredstava za zaštitu bilja obavlja Zavod, prema propisanoj metodologiji.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, za sredstva za zaštitu bilja proizvedena od aktivnih tvari od kojih je proizvedeno istovjetno sredstvo za zaštitu bilja koje se već nalazi u prometu i za koje je izdana dozvola, a u prometu je najmanje tri godine i ocijenjeno je uspješnim ili ako proizvođač želi obnoviti dozvolu čija je vrijednost prestala, može se izdati dozvola samo na temelju kemijskog i fizikalnog istraživanja za namjene te uz uvjete utvrđene u dozvoli za istovjetno sredstvo ili u dozvoli za sredstvo čiji je rok vrijednosti prestao.

(5) Metodologiju iz stavka 3. ovoga članka, kriterije za ocjenu uspješnosti sredstava za zaštitu bilja iz stavka 4. ovoga članka kao i podatke koje mora sadržavati dozvola propisuje ministar.

Članak 41.

(1) Ministarstvo može izdati dozvolu bez rezultata biološkog istraživanja i prijedloga Komisije iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona ako je sredstvo za zaštitu bilja proizvedeno u državama članicama Europske unije ili Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj, od nove aktivne tvari i ima dozvolu tih država.

(2) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka vrijedi dok se sredstvo za zaštitu bilja ne istraži u smislu odredbe članka 40. stavka 2. ovoga Zakona ali najduže dvije godine. Vrijednost dozvole prestaje ako podnositelj zahtjeva u roku od 30 dana od dana dobivanja dozvole, ne podnese zahtjev za izdavanje dozvole prema odredbi članka 40. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Sredstvo za zaštitu bilja iz stavka 1. ovoga članka može se u jednoj godini uvoziti i stavljati u promet samo u količinama koje su određene u dozvoli.

Članak 42.

(1) Zahtjev za dobivanje dozvole podnosi pravna osoba koja proizvodi sredstva za zaštitu bilja, osim u slučaju iz članka 41. ovoga Zakona kada zahtjev može podnijeti i pravna osoba koja obavlja poslove prometa sredstava za zaštitu bilja.

(2) Strani proizvođač sredstava za zaštitu bilja može podnijeti zahtjev za dobivanje dozvole preko pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka ili preko ovlaštenog zastupništva. (3) Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi se Ministarstvu.

(4) Troškove postupka u svezi s izdavanjem dozvole snosi podnositelj zahtjeva. Visinu troškova utvrđuje rješenjem ministar.

(5) Sadržaj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 43.

(1) Dozvola se izdaje s rokom vrijednosti do deset godina.

(2) Nakon proteka roka vrijednosti dozvole iz stavka 1. ovoga članka sredstvo za zaštitu bilja podliježe ponovnom istraživanju radi produženja njezine vrijednosti.

(3) Ponovnim istraživanjem iz stavka 2. ovoga članka provjeravaju se kemijska i fizikalna svojstva sredstva te usklađuju uvjeti njihove primjene sa saznanjima do kojih se došlo tijekom primjene.

(4) Proizvođač sredstava za zaštitu bilja ili zastupništvo stranog proizvođača, dužni su Ministarstvu najmanje tri mjeseca prije dana proteka vrijednosti dozvole podnijeti zahtjev za produženje vrijednosti dozvole ako je zainteresiran da to sredstvo i dalje stavlja u promet.

(5) Ako za razdoblje trajanja vrijednosti dozvole proizvođač sredstava za zaštitu bilja odluči prestati proizvoditi određeno sredstvo za zaštitu bilja ili privremeno obustaviti proizvodnju dužan je o tome izvijestiti Ministarstvo najmanje šest mjeseci prije prestanka proizvodnje.

Članak 44.

Proizvođači ili uvoznici sredstava za zaštitu bilja obvezni su obavljati redovnu kontrolu svake serije (šarže) sredstva koje se stavlja u promet radi utvrđivanja jesu li njegova kemijska i fizikalna svojstva u skladu s izdanom dozvolom, i kontrolu kod uvoza aktivnih tvari, emulgatora i drugih dodataka za proizvodnju sredstava za zaštitu bilja, kad ista ne podliježu pregledu granične inspekcije zaštite bilja.

Članak 45.

(1) Ako sredstvo za zaštitu bilja ne udovoljava uvjetima iz dozvole ili ako se primjenom sredstva utvrde negativna svojstva ili štetno djelovanje na čovjeka ili okoliš, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku vrijednosti dozvole.

(2) Ako se tijekom primjene određenog sredstva za zaštitu bilja utvrdi da ono nije dovoljno djelotvorno za namjene utvrđene u dozvoli ili da ne odgovara drugim uvjetima iz dozvole, Ministarstvo može donijeti rješenje o ograničenju primjene tog sredstva.

Članak 46.

Biološko predistraživanje uzoraka sredstava za zaštitu bilja proizvedenih od novih aktivnih tvari obavlja Zavod ili druga pravna osoba koju ovlasti ministar.

Članak 47.

(1) Propis sredstava za zaštitu bilja kojima je izdana dozvola, za koja je dozvola prestala vrijediti, kojima je izmijenjen naziv ili je izmijenjen naziv proizvođača ili čija je primjena izmijenjena, proširena, zabranjena ili ograničena, te utvrđenih karencija i radnih karencija iz dozvole, objavljuje se u "Narodnim novinama".

(2) Popis sredstava za zaštitu bilja iz stavka 1. ovoga članka vodi se u Ministarstvu.

Članak 48.

(1) Uzorci sredstava za zaštitu bilja ne mogu se unositi iz inozemstva radi istraživanja ili pokusne proizvodnje bez rješenja Ministarstva o suglasi na uvoz.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na privremeni uvoz sredstava za zaštitu bilja za koje nije izdana dozvola, kojim će se na izričit zahtjev stranog uvoznika tretirati ugovorena količina sjemena, sadnog materijala i biljnog proizvoda koji je proizveden u Republici Hrvatskoj i koji se u cijelosti izvozi u zemlju čiji je uvoznik zahtijevao tretiranje tim sredstvom.

(3) Sadržaj zahtjeva za izdavanje suglasnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 49.

- (1) Sredstvo za zaštitu bilja stavlja se u promet samo u izvornom pakiranju proizvođača, s propisanom deklaracijom i uputom o primjeni, od proizvođača označenog u dozvoli.
- (2) Uputa o primjeni sredstava iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadrži i uputstvo o načinu postupanja s otpadnom ambalažom.
- (3) Uputa o upotrebi sredstava i deklaracija na pakiranju mora biti tiskana na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.
- (4) Sredstvo za zaštitu bilja ne može se staviti u promet, ako je protekao rok upotrebe označen na deklaraciji.
- (5) Način deklariranja sredstava za zaštitu bilja i sadržaj upute o primjeni sredstva za zaštitu bilja propisuje ministar.

Članak 50.

- (1) Posjednici bilja, koji upotrebljavaju sredstva za zaštitu bilja dužni su pridrživati se uputa o primjeni iz članka 49. ovoga Zakona, a naročito:
 1. brinuti se da ta sredstva pri upotrebi ne dospiju u vodu, na bilje, supstrate i tlo koje se ne tretira tim sredstvom, u skladišta poljoprivrednih proizvoda, u objekte za njihovu preradu i objekte za uzgoj i čuvanje domaćih životinja ako bi takva upotreba mogla ugroziti zdravlje i život ljudi, životinja riba, pčela, divljači i drugih korisnih organizama ili uzrokovati oštećenje ili onečišćenje uzgajanih biljaka (kontaminacija).
 2. ne upotrebljavati sredstva za zaštitu bilja koja su opasna za pčele i divljač, dok postoji najveća opasnost za trovanje pčela i najkasnije 48 sati prije upotrebe sredstava, na prikladan način o tome obavijestiti držatelje pčela i vlasnike ili ovlaštenike zemljišta i voda na kojima se uzgaja ili obitava divljač.

Članak 51.

- (1) Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge provođenja postupka za zaštitu bilja u poljoprivredi ili šumarstvu moraju imati uposlenog djelatnika sa završenim agronomskim ili šumarskim fakultetom smjera zaštite bilja, ratarskog ili voćarsko- vinogradarsko-vrtlarskog ili šumsko-gospodarskog, potrebnu opremu i udovoljavati propisanim uvjetima.
- (2) Uvjete kojima moraju udovoljavati osobe iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.
- (3) Ured za zaštitu bilja utvrđuje rješenjem jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 52.

Pravna osoba koja obavlja poslove prometa sredstava za zaštitu bilja odgovorna je za štetu koja nastane primjenom upute za upotrebu sredstava za zaštitu bilja, koja je u suprotnosti s dozvolom.

Članak 53.

Sredstva za zaštitu bilja koja se temeljem posebnih propisa smatraju otrovima, mogu se stavljati u promet i koristiti samo ako, osim u uvjetima propisanim ovim Zakonom, udovoljavaju i uvjetima predviđenim posebnim propisima koji se odnose na otrove.

VI. NAKNADE I TROŠKOVI

Članak 54.

(1) Pravne i fizičke osobe plaćaju naknadu:

1. za obvezatni zdravstveni pregled usjeva i objekata tijekom vegetacije i dorade,
2. za obvezatni zdravstveni pregled bilja, sjemena i sadnog materijala u unutarnjem prometu,
3. obvezatni zdravstveni pregled bilja u prometu preko granice Republike Hrvatske i pregled sredstava za zaštitu bilja,
4. za praćenje zdravstvenog stanja bilja u karantenskim objektima i bilja pod karantenskim nadzorom,
5. za izdavanje dozvole i potvrde za uređaje, aparate i strojeve za primjenu sredstava za zaštitu bilja,
6. za biološka predistraživanja uzoraka sredstava za zaštitu bilja proizvedenih od novih aktivnih tvari, za istraživanje kemijskih, fizikalnih i bioloških svojstava sredstava za zaštitu bilja,
7. za izdavanje svjedodžbe i uvjerenja o zdravstvenom stanju bilja.

(2) Visinu naknade iz stavka 1. točke 3. određuje Vlada Republike Hrvatske, a visinu naknade iz točke 1., 2., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka određuje ministar.

(3) Sredstva iz stavka 1. točke 3. ovoga članka prihod su državnog proračuna u dijelu koji se odnosi na preglede pošiljaka pri uvozu i provozu. Sredstva ostvarena od pregleda pošiljaka pri izvozu vode se na posebnom računu za zaštitu bilja pri Ministarstvu.

(4) Naknade iz stavka 1., točke 1., 2., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka prihod su osoba koje obavljaju usluge za koje se plaća naknada.

Članak 55.

Sredstva za obavljanje poslova iz članka 9. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 56.

(1) Troškove istraživanja kemijskih, fizikalnih i bioloških svojstava sredstava za zaštitu bilja, u postupku izdavanja dozvole te u postupku ponovnog potraživanja, snosi podnositelj zahtjeva.

(2) Pravne i fizičke osobe snose troškove nastale u svezi s primjenom postupaka za zaštitu bilja za pošiljke bilja i biljnih proizvoda koje se uvoze, izvoze i provoze.

VII. NADZOR

Članak 57.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega te nadzor nad radom Zavoda obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijske poslove po ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju njega, u prvom stupnju obavljaju županijski uredi i gradski ured Grada Zagreba, nadležni za poslove inspekcije zaštite bilja u poljoprivredi i šumarstvu (u daljnjem tekstu: inspekcija zaštite bilja) a u drugom stupnju Ministarstvo (u daljnjem tekstu: inspekcija zaštite bilja u Ministarstvu), osim poslova granične inspekcije zaštite bilja koja obavlja poslove u Ministarstvu u prvom stupnju.

Članak 58.

Inspekcija zaštite bilja:

1. pregledava bilje, zemljište, prostorije za smještaj bilja i biljnih proizvoda, uređaje za preradu bilja, sredstava za prijevoz bilja i strojeve ili uređaje za primjenu sredstava za zaštitu bilja,
2. naređuje i nadzire provođenje postupaka za suzbijanje štetočinja bilja,
3. naređuje mjere kojima se isključuje mogućnost pristupa na mjesto pojave karantenske štetočinke bilja i iznošenje bilja s tog mjesta ako postoji opasnost da se na taj način proširi karantenska štetočinka bilja,
4. zabranjuje stavljanje u unutarnji promet bilja zaraženog karantenskom štetočinjom bilja i upotrebu za proizvodnju bilja i stavljanje u unutarnji promet sjemena i sadnog materijala zaraženog karantenskom štetočinjom i gospodarski važnom štetočinjom bilja kada je postotak zaraze veći od određenog u mjerilima za određivanje zdravstvenog stanja sjemena i sadnog materijala,
5. naređuje uništenje zaraženog bilja i bilja čiji uzgoj ili promet nije u skladu s ovim Zskonom,
6. nadzire pravne osobe koje obavljaju promet sredstava za zaštitu bilja glede ispunjavanja propisanih uvjeta,
7. uzima na propisan način uzorke bilja, radi utvrđivanja njihovog zdravstvenog stanja,
8. uzima uzorke sredstava za zaštitu bilja u unutarnjem prometu i šalje ih na analizu Zavodu radi istraživanja da li ispunjavaju propisane uvjete ili odgovaraju deklariranim svojstvima na trošak osobe od koje je uzet uzorak,
9. zabranjuje promet određene količine sredstava za zaštitu bilja, ako utvrdi da sredstvo ne ispunjava propisane uvjete ili ne odgovara deklariranim svojstvima,
10. nadzire upotrebu sredstava za zaštitu bilja,
11. naređuje otklanjanje tehničkih i drugih nedostataka skladišnih objekata i uređaja koji se koriste za proizvodnju bilja i čuvanje biljnih proizvoda,

12. privremeno oduzima bilje i druge predmete kojima je počinjen prekršaj iz ovoga Zakona, do pravomoćnosti rješenja,
13. pregledava poslovne spise, isprave, opće akte i drugu dokumentaciju posjednika bilja u svezi s provedbom propisa o zaštiti bilja,
14. naređuje privremene postupke za sprečavanje štete u slučaju u kojem bi nastupila šteta na području jedinica lokalne samouprave i uprave ili za interese Republike Hrvatske,
15. izvješćuje nadležna tijela državne uprave o uočenim nepravilnostima i traži provođenje određenog postupka, ako sama nije ovlaštena izravno postupiti,
16. prikuplja podatke i obavijesti od odgovornih osoba, svjedoka, vještaka i drugih osoba kada je to potrebno za obavljanje njegovih poslova,
17. podnosi prijave za kaznena djela i zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka radi povrede odredaba ovog Zakona,
18. poduzima i druge radnje za koje je posebnim propisima ovlaštena.

Članak 59.

(1) Inspekcija zaštite bilja u Ministarstvu, osim poslova koje obavlja granična inspekcija zaštite bilja iz članka 60 ovoga Zakona:

1. nadzire provođenje postupaka koje je naredilo Ministarstvo u poslovima zaštite bilja,
2. nadzire rad pravnih osoba koje imaju stručnu službu za zaštitu bilja u svezi s provođenjem propisa ili naređenih postupaka za zaštitu bilja od štetočinja bilja,
3. nadzire karantenske objekte i vođenje očevidnika o zdravstvenom stanju bilja pod karantenskim nadzorom,
4. nadzire rad pravnih osoba kojima su povjereni određeni poslovi za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj ili drugi upravni poslovi iz područja zaštite bilja,
5. pregledava dokumentaciju i nadzire propisane uvjete za sredstva za zaštitu bilja koja se nalaze kod pravne osobe koja obavlja promet sredstvima za zaštitu bilja,
6. uzima uzorke sredstava za zaštitu bilja bez naknade vrijednosti uzoraka radi provjere kemijskih i fizikalnih svojstava,
7. zabranjuje stavljanje u promet sredstava za zaštitu bilja koja ne odgovaraju uvjetima iz dozvole,
8. pregledava poslovne spise i isprave pravne osobe koja obavlja promet sredstava za zaštitu bilja,
9. podnosi prijave za kaznena djela i zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka radi povrede odredaba ovoga Zakona,
10. organizira provođenje stručnih pregleda radi otkrivanja ili određivanja karantenskih štetočinja bilja,

11. naređuje iskorjenjivanje karantenskih štetočinja bilja,

12. poduzima i druge radnje za koje je ovlaštena posebnim propisima i prema pokazanim potrebama. (2) Troškove istraživanja sjemena, sadnog materijala i sredstava za zaštitu bilja obavljenih na zahtjev inspekcije iz stavka 1. ovoga članka snosi pravna osoba od koje je uzet uzorak radi istraživanja.

Članak 60.

(1) Granična inspekcija zaštite bilja provodi zdravstvenu kontrolu bilja u prometu preko granice Republike Hrvatske i kontrolu sredstava za zaštitu bilja pri uvozu,

(2) Granična inspekcija zaštite bilja:

1. obavlja zdravstvenu kontrolu bilja u prometu preko državne granice (uvoz, izvoz i provoz) i izdaje svjedodžbe o zdravstvenom stanju pošiljaka bilja kad to traži zemlja uvoznica ili zemlja preko koje se pošiljka provози,

2. provjerava je li za sredstvo za zaštitu bilja koje se uvozi izdana dozvola u Republici Hrvatskoj ili rješenje kojim se dopušta uvoz tog sredstva, kao i ostala dokumentacija, deklaracija i uputa,

3. uzima uzorke bilja na propisan način bez naknade vrijednosti uzoraka, radi utvrđivanja zdravstvenog stanja pošiljaka bilja,

4. kontrolira isprave pravnih i fizičkih osoba u svezi s provođenjem propisa o zaštiti bilja u prometu preko državne granice i kontrolu sredstava za zaštitu bilja koja se uvoze,

5. podnosi prijave za kaznena djela i zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, zbog povreda odredaba ovoga Zakona.

6. naređuje tretiranje bilja i biljnih proizvoda koje se uvozi ili provози, radi sprečavanja unošenja u Republiku Hrvatsku štetočinja bilja, a i bilja i biljnih proizvoda koje se izvozi - ako to zahtijeva zemlja uvoznica,

7. zabranjuje ili ograničava uvoz i provoz određenih vrsta bilja te naređuje praćenje zdravstvenog stanja bilja iz uvoza kod krajnjeg korisnika, ako su takvi postupci određeni propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.

8. zabranjuje uvoz ili provoz pošiljke bilja ako se utvrdi da je pošiljka zaražena karantenskom ili određenom gospodarski važnom štetočinjom bilja koja se na mjestu uvoza ne može suzbiti,

9. kontrolira provođenje naređenih postupaka štetočinja bilja te drugih postupaka što ih je naredila na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona,

10. provodi kontrolu bilja u prometu preko državne granice prema propisima o zaštiti ugroženih biljnih vrsta,

11. privremeno oduzima predmet kojim je počinjen prekršaj iz ovoga Zakona, do pravomoćnosti rješenja,

12. zabranjuje uvoz pošiljke sredstva za zaštitu bilja za koje nije izdana dozvola za stavljanje u promet u Republici Hrvatskoj, odnosno rješenje kojim se dopušta uvoz tog sredstva,

13. naređuje da se poduzmu i drugi postupci za zaštitu bilja, u skladu s ovim Zakonom i obvezama iz međunarodnih ugovora o zaštiti bilja.

Članak 61.

(1) Inspekcijski nadzor provode inspektori zaštite bilja, inspektori zaštite bilja u Ministarstvu i granični inspektori zaštite bilja (u daljnjem tekstu: inspektor zaštite bilja).

(2) Poslove inspektora zaštite bilja obavlja osoba koja ima završen agronomski ili šumarski fakultet, smjer zaštite bilja, ratarskog ili voćarsko-vinogradarsko-vrtlarskog ili šumskogospodarskog, s pet godina radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom za inspektora zaštite bilja.

(3) Program stručnog ispita za inspektora zaštite bilja, sastav ispitne komisije i način provođenja ispita propisuje ministar.

Članak 62.

Inspektor zaštite bilja u provedbi inspekcijskog nadzora vodi postupak i donosi rješenja kada je za to ovlašten ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Članak 63.

(1) Protiv rješenja Ministarstva donesenih na temelju ovoga Zakona u prvom stupnju, nije dopuštena žalba već se može dobiti upravni spor.

(2) Iznimno, protiv rješenja granične inspekcije zaštite može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku osam od dana dostave rješenja.

(3) Žalba protiv rješenja donijetih na temelju ovoga Zakona ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 64.

Pravne i fizičke osobe čiji rad podliježe nadzoru inspektora zaštite bilja, dužni su omogućiti obavljanje nadzora i pružiti potrebne podatke i obavijesti.

Članak 65.

(1) Inspektor zaštite bilja ima iskaznicu kojom dokazuje svoj identitet i ovlasti, a granični inspektor zaštite bilja i znak graničnog inspektora zaštite bilja.

(2) Način vođenja očevidnika, obrazac iskaznice, izgled znaka, te postupak izdavanja iskaznice i znaka iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 66.

(1) Granični inspektor zaštite bilja obavezan je tijekom službe nositi službenu odoru.

(2) Izgled službene odore iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 67.

(1) Novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute od 15000 do 19000 DEM kaznit će se pravna osoba:

1. ako ne provede minimum mjera za zaštitu bilja od štetočinja bilja, pa zbog toga dođe do širenja štetočinja bilja (članak 11.),
2. ako ne postupi ili u određenom roku ne postupi po naredbi ministra u provođenju mjera iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona, pa zbog toga dođe do širenja štetočinja bilja,
3. ako stavi u promet sjeme i sadni materijal koji potječu od poljoprivrednih usjeva za proizvodnju sjemena ili s objekata za proizvodnju šumskog sjemena i objekata za proizvodnju sadnog materijala višegodišnjih biljaka, kao i sjeme i sadni materijal iz uvoza, koji nisu zdravstveno pregledani (članak 15. stavak 3.),
4. ako stavi u unutarnji promet ili upotrijebi za proizvodnju bilja sjeme i sadni materijal koji su zaraženi karantenskom štetočinjom bilja (članak 16. stavak 1.),
5. ako koristi skladišta i druge objekte ili prostorije za smještaj bilja koje nemaju potrebnu opremu ili ne ispunjavaju druge propisane uvjete za sprečavanje i suzbijanje štetočinja bilja (članak 17. stavak 1.),
6. ako stavi u unutarnji promet bilje koje je zaraženo karantenskom štetočinjom bilja (članak 24. stavak 1.),
7. ako s područja zaraženog karantenskom štetočinjom bilja (zaraženo područje), otpremi bilje bez obvezatnoga zdravstvenog pregleda u mjestu utovara prije otpremanja, u područje koje nije zaraženo karantenskom štetočinjom bilja, ili u drugo zaraženo područje ako se prevozi preko nezaraženog područja (članak 25. stavak 1.),
8. ako stavi u promet sredstva za zaštitu bilja za koje nije izdana dozvola (članak 40. stavak 1.),
9. ako stavi u promet sredstvo za zaštitu bilja koje ne udovoljava uvjetima iz dozvole ili ako se primjenom sredstva utvrde negativna svojstva ili štetno djelovanje na čovjeka ili okoliš (članak 45. stavak 1.), (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute do 5000 DEM.

Članak 68.

(1) Novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute od 10000 do 15000 DEM kaznit će se pravna osoba:

1. ako stavi u promet višegodišnji sadni materijal bez ponovljenoga obvezatnoga zdravstvenog pregleda (članak 15. stavak 4.),
2. ako upotrijebi ili stavi u promet sjeme i sadni materijal koji su zaraženi određenom gospodarski važnom štetočinjom bilja u postotku većem od postotka što ga za pojedine vrste odredi ministar (članak 16. stavak 2.),

3. ako stavi u promet ili upotrijebi za vlastitu proizvodnju vrste sjemena što ih odredi ministar, bez tretiranja odgovarajućim sredstvom za zaštitu bilja (članak 16. stavak 3.),
 4. ako ne obavi mjere iskorjenjivanja na objektima za proizvodnju, smještaj, preradu i čuvanje bilja, uređajima i alatima za primjenu i na sredstvima za prijevoz bilja na kojima je utvrđena karantenska štetočinja bilja (članak 18. stavak 1.),
 5. ako unosi ili iznosi bilje i druge predmete (uređaji, strojevi i sl.) kojima se štetočinja bilja može prenijeti dok se ne iskorijeni (članak 18. stavak 2.),
 6. ako se bavi suzbijanjem i iskorjenjivanjem štetočinja bilja, a ne ispunjava propisane uvjete (članak 19. stavak 1.),
 7. ako ne uništi bilje koje je zaraženo karantenskom štetočinjom bilja koja se ne može suzbiti na drugi način, a bilje se ne može upotrijebiti u druge svrhe bez opasnosti od širenja karantenske štetočinje bilja ili ako je uzgoj toga bilja zabranjen (članak 20. stavak 1.),
 8. ako stavi u unutarnji promet bilje koje je zaraženo gospodarski važnom štetočinjom bilja iznad postotka određenog mjerilima za utvrđivanje zdravstvenog stanja sjemena i sadnog materijala (članak 24. stavah 1.),
 9. ako obavlja promet sredstava za zaštitu bilja, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 39),
 10. ako stavi u promet ili uveze u jednoj godini sredstvo za zaštitu bilja u količini većoj od količine određene u dozvoli (članak 41. stavak 3.),
 11. ako ne izvijesti Ministarstvo o produženju vrijednosti dozvole, prestanku proizvodnje ili privremenoj obustavi proizvodnje sredstva za zaštitu bilja (članak 43. stavak 4. i 5.),
 12. ako sredstvo za zaštitu bilja stavi u promet protivno članku 49. stavku 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona, 13. ako obavlja usluge provođenja mjera za zaštitu bilja a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 51. stavak 1.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute do 4000 DEM.

Članak 69.

- (1) Novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute od 5000 do 10000 DEM kaznit će se pravna osoba:
1. ako stavi u promet uređaj, aparat ili stroj za primjenu sredstva za zaštitu bilja koji nisu atestirani ili nema upute za njihovu upotrebu (članak 6. stavak 1. i 2.),
 2. ako ne provede preventivne mjere za sprečavanje pojave štetočinja bilja iznad dopuštenog postotka štetnosti (članak 14. stavak 1.),
 3. ako ne obavi obvezatni zdravstveni pregled uskladištenog bilja, biljnih proizvoda te objekata iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona (članak 15. stavak 2.),

4. ako na deklaraciji svakog pakiranja sjemena koje je podvrgnuto tretiranju ne bude označeno sredstvo za zaštitu bilja kojim je obavljeno tretiranje ili ne bude upisana propisana klauzula (članak 16. stavak 4.),
 5. ako neovlašteno daje podatke o karantenskoj štetočini bilja ili daje podatke protivno propisu ministra (članak 21.),
 6. ako otpremi sadni materijal s objekta na kojem je proizveden bez obvezatnoga zdravstvenog pregleda (članak 25. stavak 2.),
 7. ako prevozi sjeme i sadni materijal bez uvjerenja o zdravstvenom stanju u unutarnjem prometu (članak 26.),
 8. ako ne provodi propisane uvjete karantenskog nadzora (članak 29. stavak 1.),
 9. ako bez odobrenja Ministarstva uvozi uzorke bilja bez svjedodžbe o zdravstvenom stanju pošiljke bilja ili komercijalne proizvode (paraziti i predatori kukaca, grinje i dr.), kultura gljivica (osim jestivih gljiva), bakterija, virusa i drugih (članak 35. stavak 1. i 3.),
 10. ako promet sredstava za zaštitu bilja ne obavlja u specijaliziranoj trgovini - poljoprivrednoj ljekarni (članak 39. stavak 2.),
 11. ako ne obavi redovnu kontrolu svake serije (šarže) sredstva koje se stavlja u promet (članak 44.),
 12. ako upotrebljava sredstvo za zaštitu bilja protivno članku 50. ovoga Zakona,
 13. ako ne postupi po naređenim mjerama inspektora zaštite bilja (članci 58., 59. i 60.),
 14. ako ne omogući obavljanje nadzora i ne pruži potrebne podatke i obavijesti (članak 64.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute od 2500 DEM.

Članak 70.

(1) Novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute od 2500 do 5000 DEM kaznit će se pravna osoba:

1. ako ne postupi po odredbama članka 13. ovoga Zakona,
2. ako uvozi, izvozi i provози bilje izvan određenih graničnih prijelaza (članak 27. stavak 1.),
3. ako uveze pošiljke bilja i drugih proizvoda i predmeta kojima se mogu prenositi štetočine bilja bez svjedodžbe o zdravstvenom stanju bilja (fitocertifikat) i bez obvezatnog pregleda, granične inspekcije zaštite bilja na graničnom prijelazu, a ne radi se o pojedinim vrstama pošiljaka što ih odredi ministar koje se mogu uvoziti i bez svjedodžbe o zdravstvenom stanju pošiljke (članak 28. stavak 1. i 3.),
4. ako pošiljke bilja koje se provoze preko teritorija Republike Hrvatske i pretovaruju u druga prijevozna sredstva nemaju svjedodžbu o zdravstvenom stanju bilja izdanu od zemlje izvoznice i ne podvrgnu se obvezatnom zdravstvenom pregledu u mjestu pretovara (članak 31. stavak 1.),

5. ako obavlja pretovar u druga prijevozna sredstva izvan mjesta koja su određena za promet bilja preko državne granice (članak 31. stavak 2.),
6. ako objekti iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona ne odgovaraju propisanim uvjetima,
7. ako pošiljku bilja koja se uvozi otvara ili pregledava i iz njih uzima uzorke bez suglasnosti inspekcije zaštite bilja ili dok granična inspekcija zaštite bilja ne završi obvezatni zdravstveni pregled, osim poštanskih pošiljaka bilja (članak 32. stavak 3.),
8. ako izveze ili reksportira pošiljku bilja uključujući i bilje iz slobodnih carinskih zona i konsignacijskih skladišta, bez obvezatnoga zdravstvenog pregleda i svjedodžbe o zdravstvenom stanju odnosno zdravstvene svjedodžbe za reksport bilju ako to zahtijeva zemlja izvoznica ili zemlja preko koje se pošiljka provози (članak 36. stavak 1.),
9. ako ne izvijesti o prispjeću pošiljke (članak 37. stavak 1.),
10. ako unese iz inozemstva bez prethodne suglasnosti Ministarstva uzorke sredstava za zaštitu bilja radi ispitivanja ili pokusne proizvodnje (članak 48. stavak 1.),
11. ako nastane šteta primjenom upute za upotrebu sredstava za zaštitu bilja, koja je u suprotnosti s dozvolom (članak 52.),
12. ako u propisanom roku ne uskladi svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona (članak 75. i 76.),

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute do 2000 DEM.

Članak 71.

Za prekršaj iz članka 67. do 70. ovoga Zakona kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute od 3.000 DEM.

Članak 72.

Za prekršaj iz članka 67. do 70. ovoga Zakona, osim novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni za izvršenje prekršaja ili su pribavljeni odnosno nastali prekršajem.

Članak 73.

Iznosi novčanih kazni iz članka 67. do 70. ovoga Zakona obračunavaju se po srednjem tečaju DEM Narodne banke Hrvatske na dan naplate kazne.

IX. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 74.

(1) Akt o osnivanju Zavoda donijet će Ministarstvo u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Osnivanjem Zavoda dosadašnje društveno poduzeće "Zaštita bilja" d. o. o. Zagreb, Svetošimunska 25, prestaje postojati, a njegova društvena sredstva na kojima je imao pravo raspolaganja postaju sredstva Zavoda koji kao pravni sljednik preuzima ta sredstva, prava, obveze i djelatnike.

(3) Do početka obavljanja poslova Zavoda, a najdulje godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, poslovi utvrđeni odredbama članka 9., 10., 11., 12., 14., 22., 30., 31. i 32. Zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina ("Narodne novine" br. 10/79. i 26/93.) obavljat će se na način kako je tim odredbama utvrđeno.

(4) Zavod je u državnom vlasništvu

Članak 75.

(1) Postojeća skladišta i drugi objekti ili prostorije za smještaj bilja iz članka 17. ovoga Zakona koje nemaju potrebnu opremu i ne ispunjavaju druge propisane uvjete za sprečavanje i suzbijanje štetočinja bilja mogu se koristiti za smještaj bilja najdulje jednu godinu od dana stupanja na snagu propisa iz članka 17. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Skladišta i drugi objekti ili prostorije za smještaj bilja, ne mogu se koristiti za smještaj bilja protekom roka iz stavka 1. ovoga članka, što će rješenjem utvrditi županijski ured za zaštitu bilja.

Članak 76.

(1) Postojeće pravne i fizičke osobe koje se bave provođenjem postupaka za zaštitu bilja iz članka 19. i članka 51. i pravne osobe koje se bave prometom sredstava za zaštitu bilja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona dužne su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku jedne godine od dana stupanja na snagu propisa iz članka 19. stavka 2., članka 51. stavka 2. i članka 39. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Pravne i fizičke osobe koje ne usklade svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona, prestaju sa radom protekom roka iz stavka 1. ovoga članka, što će rješenjem utvrditi županijski ured za zaštitu bilja.

Članak 77.

(1) Potonje propise na osnovi ovlaštenja iz ovoga Zakona donijet će ministar u roku jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi propisi koji su doneseni za izvršenje Zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina ("Narodne novine", br. 10/79. i 26/93.) i Zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju ("Narodne novine" br. 53/91. i 26/93.), ako nisu u suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske i ovim Zakonom, i to;

1. Pravilnik o načinu obavljanja obveznoga zdravstvenog pregleda bilja i obrascu uvjerenja o zdravstvenom stanju pošiljaka bilja u unutrašnjem prometu ("Narodne novine", br. 48/68.),

2. Pravilnik o opremi i drugim uvjetima koje moraju ispunjavati skladišta i druge prostorije za smještaj bilja te o tehničkoj opremljenosti poduzeća i drugih pravnih osoba koje se bave provođenjem mjera za zaštitu bilja ("Narodne novine", br. 28/81.),

3. Pravilnik o obveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja ("Narodne novine", br. 53/91.),
4. Pravilnik o načinu dostave izvještaja i podataka o pojavi i poduzetim mjerama za spriječavanje širenja i suzbijanja biljnih bolesti i štetočina ("Narodne novine", br. 53/91.),
5. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati karantenski objekti za provjeru zdravstvenog stanja bilja ("Narodne novine", br. 53/91.),
6. Pravilnik o načinu uništavanja bilja za koje su naređene mjere uništavanja ("Narodne novine", br. 53/91.),
7. Pravilnik o načinu izdavanja dozvola za stavljanje u unutrašnji promet sredstava za zaštitu bilja ("Narodne novine", br. 53/91.),
8. Pravilnik o zdravstvenoj kontroli u prometu preko državne granice "Narodne novine", br. 53/91.),
9. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati skladišta i druge prostorije za smještaj bilja te poduzeća koja se bave poslovima dezinfekcije i dezinsekcije bilja i deratizacije prostorija ("Narodne novine", br. 53/91.),
10. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati poduzeća odnosno druge pravne osobe čija je djelatnost proizvodnja sredstava za zaštitu bilja ("Narodne novine", br. 53/91.),
11. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati poduzeća odnosno druge pravne osobe čija je djelatnost promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i malo ("Narodne novine", br. 53/91.),
12. Pravilnik o uvjetima uz koje poduzeće odnosno druge pravne osobe mogu obavljati biološka predispitivanja i ispitivanja fizikalnih, kemijskih i bioloških svojstava sredstava za zaštitu bilja "Narodne novine", br. 53/91.),
13. Pravilnik o iskaznici i znaku graničnog inspektora za zaštitu bilja ("Narodne novine", br. 43/92.),
14. Odluka o osnivanju graničnih stanica za zaštitu bilja ("Narodne novine", br. 53/91.),
15. Odluka o visini naknade za obvezne zdravstvene preglede bilja u prometu preko granice Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 64/93),
16. Naredba o uvjetima za stavljanje u promet plodova i drveta pitomog kestena zaraženog rakom kestenove kore ("Narodne novine", br. 53/91.),
17. Naredba o zabrani ograničenja uvoza i provoza pojedinih vrsta bilja radi spriječavanja unošenja bakterijske plamenjače jabuke i kruške - *Erwinia amylovora* (Buri 1) Winslow et al. ("Narodne novine", br. 53/91.),
18. Naredba o poduzimanju mjera za spriječavanje širenja i iskorjenjivanje bakterijske plamenjače voćaka ("Narodne novine", br. 53/91.),
19. Naredba o zabrani uvoza i provoza pojedinih vrsta bilja i određivanju karantenskog nadzora nad pojedinim vrstama bilja koje se uvoze radi uzgoja ("Narodne novine", br. 53/91.),

20. Naredba o vrstama sadnog materijala višegdišnjih biljaka iz uvoza koje podliježu praćenju zdravstvenog stanja kod krajnjeg korisnika i o uvjetima tog praćenja ("Narodne novine", br. 53/91.),
21. Naredba o vrsti sjemena koje mora biti podvrgnuto dezinfekciji prije stavljanja u promet ili prije upotrebe za vlastitu proizvodnju ("Narodne novine", br. 53/91.),
22. Popis ovlaštenih institucija koje udovoljavaju uvjetima za ispitivanje fizikalnih, kemijskih i bioloških svojstava sredstava za zaštitu bilja te bioloških svojstava sredstava za zaštitu bilja proizvedenih od novih aktivnih tvari ("Narodne novine", br. 80/92.),
23. Popis sredstava za zaštitu bilja koja imaju dozvolu, odnosno sredstava za zaštitu bilja za koje je prestala vrijediti dozvola za stavljanje u unutrašnji promet ("Narodne novine", br. 7/93.),
24. Popis sredstava za zaštitu bilja za koja vrijedi dozvola za stavljanje u promet i za koja je istekla dozvola za stavljanje u promet u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 115/93),
25. Liste karantenskih i ekonomski štetnih biljnih bolesti i štetnika ("Narodne novine", br. 53/91.), 26. Uputstvo o objavi podataka o pojavi i rasprostranjenosti karantenskih biljnih bolesti i štetočina ("Narodne novine", br. 53/91.).

Članak 78.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti:

1. Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina ("Narodne novine", br. 10/79. i 26/93.),
2. Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju ("Narodne novine", br. 53/91. i 26/93.),
3. Odredba članka 5. Zakona o određivanju poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave ("Narodne novine", br. 75/93).

Članak 79.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:320-20/93-01/01

Zagreb, 28. siječnja 1994.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik Zastupničkog doma Sabora

Stjepan Mesić, v. r.